

RZECZPOSPOLITA POLSKA

KRAJOWY
PROGRAM
REFORM

EUROPA 2020

AKTUALIZACJA 2012/2013

Przyjęty przez Radę Ministrów 25 kwietnia 2012 r.

I.	WSTĘP	3
II.	SCENARIUSZ MAKROEKONOMICZNY	6
III.	NADZÓR MAKROEKONOMICZNY	9
IV.	ŚCIEŻKI DOJŚCIA DO REALIZACJI CELÓW KRAJOWYCH	11
V.	KOORDYNACJA TEMATYCZNA	13
1.	Infrastruktura dla wzrostu zrównoważonego	13
1.1.	Zarządzanie strategiczne	14
1.2.	Rozwój i modernizacja infrastruktury ochrony środowiska	14
1.3.	Rozwój i modernizacja infrastruktury transportowej	15
1.4.	Rozwój i modernizacja infrastruktury energetycznej	15
1.5.	Rozwój i modernizacja infrastruktury teleinformatycznej i telekomunikacyjnej ..	16
1.6.	Rozwój i modernizacja infrastruktury B+R	17
1.7.	Rozwój i modernizacja infrastruktury społecznej	17
2.	Innowacyjność dla wzrostu inteligentnego	18
2.1.	Otoczenie prawno-instytucjonalne	19
2.2.	Dostęp do finansowania	19
2.3.	Nowe kierunki rozwoju innowacyjności	19
2.4.	Kapitał intelektualny dla innowacyjności	21
2.5.	Nauka bliżej gospodarki	21
3.	Aktywność dla wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu	23
3.1.	Nowoczesny rynek pracy	24
3.2.	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	26
	Załącznik nr 1 - Realizacja zaleceń Rady UE z 12 lipca 2011 r.	28
	Załącznik nr 2 - Realizacja zobowiązań w ramach Paktu Euro Plus w 2011r.	40
	Załącznik nr 3 – Deklaracja na temat celów Rządu Rzeczypospolitej Polskiej na rok 2012 w związku z uczestnictwem w Pakcie Euro Plus	47
	Załącznik nr 4 – Zestawienie zadań przewidzianych do realizacji w 2012/2013 roku	51

I. WSTĘP

Proces realizacji strategii „Europa 2020” obejmuje coroczną aktualizację Krajowych Programów Reform (KPR), stanowiących podstawowy instrument realizacji zobowiązań przyjętych na poziomie państw członkowskich UE. Aktualizacji dokonuje się w rytmie Semestru Europejskiego, będącego podstawowym mechanizmem koordynacji polityki gospodarczej UE. Umożliwia to elastyczne reagowanie na zmieniające się warunki społeczno-gospodarcze oraz skoncentrowanie wysiłków na przewyżczeniu następstw ostatniego kryzysu finansowego przy jednoczesnym tworzeniu podstaw zapewniających utrzymanie stabilnego rozwoju gospodarczego w kolejnych latach.

Zsynchronizowanie w ramach Semestru Europejskiego aktualizacji KPR i aktualizacji Programów Stabilności lub Konwergencji umożliwia powiązanie procesów programowania reform strukturalnych z planowaniem budżetowym w celu zapewnienia niezbędnej dyscypliny w sektorze finansów publicznych. Jednocześnie powiązanie realizacji strategii „Europa 2020” z działaniami podejmowanymi w ramach Paktu Stabilności i Wzrostu, a także Paktu Euro Plus, stwarza szanse na większą skuteczność realizowanych działań, przede wszystkim poprzez zapewnienie ich komplementarności i wzmacnianie efektów synergii.

Zgodnie z koncepcją Semestru Europejskiego, KPR jest dokumentem kroczącym, dlatego też niniejszą *Aktualizację* należy czytać w powiązaniu z obowiązującym dokumentem pn.: „*Krajowy Program Reform na rzecz realizacji strategii „Europa 2020”* (KPR), przyjętym przez Radę Ministrów 26 kwietnia 2011 r. KPR pokazuje jak Polska, w perspektywie do roku 2020 zrealizuje krajowe zobowiązania podjęte w zakresie pięciu wiodących celów strategii „Europa 2020”. Jednocześnie KPR jest istotnym uzupełnieniem systemu zarządzania rozwojem kraju, określa bowiem sposób realizacji działań wytyczonych w polskich dokumentach strategicznych, tak by jednocześnie wpisywały się one w priorytety wspólnych działań całej UE.

Zgodnie z dokonaną w ubiegłym roku oceną sytuacji krajowej gospodarki, wyzwani przed jakimi ona stoi oraz istniejących barier wzrostu, Rząd RP uznał, że w KPR należy skupić się na działaniach, które mają na celu odrabianie zaległości rozwojowych oraz budowę nowych przewag konkurencyjnych w trzech obszarach priorytetowych:

1. Infrastruktura dla wzrostu zrównoważonego;
2. Innowacyjność dla wzrostu inteligentnego;
3. Aktywność dla wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu.

Diagnoza i dokonany na jej podstawie wybór obszarów priorytetowych i kierunków działań do 2020 r. oraz przedstawione w KPR ich uzasadnienie, po upływie roku zachowały swoją aktualność i dlatego nie są powtarzane w niniejszym dokumencie. Dla zapewnienia spójności z pierwotnym tekstem KPR, zachowano dotychczasowy układ rozdziałów, dodatkowe elementy umieszczając w załącznikach.

Zasadnicza część *Aktualizacji* polega na weryfikacji listy działań z rozdziału V – *Koordynacja tematyczna* oraz wskazaniu zadań do realizacji w ramach tych działań w latach 2012-2013. Przy weryfikacji listy działań kierowano się doświadczeniami z pierwszego roku wdrażania KPR, w tym postępem w realizacji poszczególnych zadań oraz podjętymi w ciągu tego okresu decyzjami i wyborami politycznymi. Dodatkowo usunięto z listy działania lub zadania już zrealizowane. Jednocześnie, w celu poprawienia czytelności dokumentu i lepszego doprecyzowania charakteru proponowanych działań, w odróżnieniu od pierwotnego dokumentu KPR, w *Aktualizacji* zadania przewidziane do realizacji w latach

2012-2013 przypisano do poszczególnych działań.

Aktualizacja KPR 2012/2013 uwzględnia priorytety zawarte w *Rocznej Analizie Wzrostu Gospodarczego na 2012 r.*¹ oraz istotne postanowienia konkluzji Rady Europejskiej z 1-2 marca 2012 r., dotyczące konsolidacji fiskalnej oraz działań wspierających wzrost gospodarczy, konkurencyjność i zatrudnienie. Natomiast cztery główne cele Paktu Euro Plus², znajdują swoje odzwierciedlenie w poszczególnych zapisach *Aktualizacji KPR 2012/2013*, jak i w aktualizacji Programu Konwergencji, z terminem realizacji w okresie najbliższych dwunastu miesięcy. Ze względu na rekomendacje Rady Europejskiej z 1-2 marca 2012 roku³ załącznik nr 3 *Aktualizacji KPR 2012/2013* zawiera Deklarację na temat celów Rządu Rzeczypospolitej Polskiej na rok 2012 w związku z uczestnictwem w Pakcie Euro Plus i stanowi niezależną część *Aktualizacji KPR 2012/2013*.

Dodatkowo należy mieć na uwadze opublikowany 14 lutego 2012 r. Raport mechanizmu ostrzegawczego (Alert Mechanism Report, AMR), który co prawda w bieżącej edycji nie wskazuje, iż gospodarka Polski wykazuje oznaki nierównowagi makroekonomicznej bądź jej narastania, ale jednocześnie stanowi dodatkowe źródło zaleceń formułowanych w ocenie KPR i PSiK⁴.

W obecnej, niepewnej sytuacji gospodarczej, Polska notuje dobre wyniki i znajduje się w fazie odbudowy swego potencjału wykazując się solidnymi fundamentami i relatywnie dużą odpornością na wpływ zaburzeń zewnętrznych. Większość podstawowych wskaźników makroekonomicznych wykazuje korzystną dynamikę zmian, pozytywnie oddziałując na proces kreacji wartości dodanej w gospodarce. Jednakże pogorszenie koniunktury w światowym handlu, w szczególności u naszych głównych partnerów handlowych nie pozostanie bez wpływu na naszą gospodarkę. Oczekuje się, że PKB w 2012 r. nadal będzie rósł, jednak tempo tego wzrostu będzie wolniejsze i wyniesie ok. 2,5%. Będzie to głównie wynikiem nieco niższego tempa wzrostu spożycia indywidualnego (2,9%), jako efekt pogorszenia sytuacji na rynku pracy. Ponadto na niższe tempo wzrostu PKB będzie miało wpływ zmniejszenie dynamiki inwestycyjnej (wzrost o 1,5%), po ożywieniu jakie miało miejsce w roku 2011 (ok. 8%).

Biorąc pod uwagę obecną sytuację makroekonomiczną, a także prognozy i priorytety gospodarcze Rządu, *Aktualizacja KPR 2012/2013* identyfikuje najważniejsze działania, które przekładają się na realizację krajowych celów strategii „Europa 2020”, a także spełniają

---

¹ COM(2011) 815

² wspieranie konkurencyjności, wspieranie zatrudnienia, dalsze przyczynianie się do stabilności finansów publicznych oraz wzmocnienie stabilności finansowej,

³ Por. konkluzje Rady Europejskiej z 1-2 marca 2012 r. na stronie

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/128520.pdf

⁴ Gospodarka Polski nie wykazuje problemów związanych z wewnętrzną równowagą makroekonomiczną, (obok Czech, Rumunii i Słowenii). Także wskaźniki dodatkowe, potwierdzają wewnętrzną równowagę gospodarki Polski. Na podkreślenie zasługuje sytuacja na rynku pracy, gdzie wysokiemu wzrostowi produktywności towarzyszy wzrost zatrudnienia. Z podnoszonych już wcześniej powodów, głównie w wyniku procesu konwergencji, wskaźniki dotyczące równowagi zewnętrznej w przypadku Polski mogą wskazywać na problemy związane z istnieniem, bądź narastaniem nierównowagi. Przy ocenie rachunku bieżącego (CA) i międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto (IIP) uwzględniono też zarówno skalę napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych, jak i funduszy strukturalnych, zgodnie z sugestiami podnoszonymi w nocie Polski na spotkanie grupy LIME w październiku 2011r. Podobnie uwzględniono strukturę aktywów (postulowaną przez Polskę w nocie) oraz wskaźnik NED. Ten ostatni, forsowany przez Czechy, był również popierany przez Polskę. Te uwarunkowania pozwalają na złagodzenie wymowy tablicy wskaźników.

jeden z następujących warunków:

- o znajdują się w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów na 2012 r.;
- o przyczynią się do realizacji zaleceń Rady UE z 12 lipca 2011 r.;
- o zostały wskazane w konkluzjach Rady Europejskiej z 1-2 marca br. i/lub Rocznej Analizie Wzrostu Gospodarczego na 2012 r.
- o zostały wskazane jako warunek ex-ante w załączniku IV do projektu rozporządzenia ogólnego dot. przyszłej polityki spójności

W prace nad *Aktualizacją KPR 2012/2013* zaangażowany był Międzyresortowy Zespół ds. strategii „Europa 2020”, stanowiący organ opiniodawczo-doradczy Prezesa Rady Ministrów. Do zadań Zespołu należy przede wszystkim opiniowanie projektów KPR oraz innych dokumentów przygotowywanych w związku z realizacją i monitorowaniem postępów we wdrażaniu strategii „Europa 2020”. W skład Zespołu, obok przedstawicieli administracji rządowej, wchodzi również partnerzy społeczni. Przyjęta formuła pracy ma zapewnić wzmocnienie międzysektorowej współpracy oraz współodpowiedzialności za realizację strategii „Europa 2020” na szczeblu krajowym, poprzez jej promocję oraz zapewnienie efektywnej komunikacji z partnerami społeczno-gospodarczymi.

Ważną rolę w realizacji działań przewidzianych w KPR odgrywać będzie unijna polityka spójności, stanowiąca istotne źródło finansowania inwestycji, pozwalających zarówno odrabiać zaległości rozwojowe jak i budować nowe przewagi konkurencyjne. Równoległe, na forum właściwych instytucji UE toczą się prace nad przygotowaniem pakietu rozwiązań legislacyjnych dla perspektywy finansowej 2014-2020, w tym i polityki spójności. Przewidywana w tych pracach reforma polityk współfinansowanych z budżetu UE oparta jest na założeniu ściślejszej koordynacji polityk UE z krajowymi. Można oczekiwać, że prace te zostaną sfinalizowane z końcem bieżącego roku.

Podstawowymi instrumentami polityki spójności w okresie 2014-2020 będą Wspólne Ramy Strategiczne, przygotowane przez Komisję Europejską do końca 2012 r., oraz tzw. umowa partnerstwa, zawierana pomiędzy KE i państwem członkowskim. Zobowiązania państw członkowskich przyjęte w KPR i Programie Konwergencji lub Stabilności, a także sformułowane po ich analizie zalecenia i opinia Rady UE (tzw. country-specific recommendations, CSR) stanowiąc będą jeden z kluczowych elementów branych pod uwagę przy formułowaniu tej umowy. Projekt umowy partnerstwa powinien zostać przygotowany przez Polskę do końca marca 2013 r. Dlatego też należy się spodziewać, że kolejna aktualizacja KPR – w roku 2013 – będzie musiała mieć szerszy charakter niż obecna, tak by uwzględnić konieczne elementy wynikające z ostatecznego kształtu wspomnianych wyżej rozwiązań legislacyjnych, których przyjęcie jest spodziewane w końcu bieżącego roku. Prowadzone obecnie prace analityczne dotyczące realizacji krajowych celów strategii „Europa 2020” mają zapewnić efektywne wykorzystywanie środków z budżetu UE z perspektywy finansowej przewidzianej na lata 2014-2020.

II. SCENARIUSZ MAKROEKONOMICZNY

Doświadczenia ostatniego kryzysu finansowego pokazały, że polska gospodarka jest relatywnie odporna na skutki zewnętrznych wstrząsów, nie jest jednak nieczuła na zjawiska ekonomiczne zachodzące w jej otoczeniu.

W 2011 r. wbrew osłabieniu dynamiki aktywności w gospodarce światowej, do którego przyczyniły się silny wzrost cen surowców naturalnych, katastrofy naturalne w Azji oraz przede wszystkim trwający kryzys zadłużeniowy w strefie euro, wpływający na wzrost awersji do ryzyka na światowych rynkach finansowych - wzrost PKB w Polsce przyspieszył 4,3% w ujęciu rocznym w stosunku do roku poprzedniego. Głównym czynnikiem wzrostu był popyt krajowy. Na wysokim poziomie przez cały ub.r. utrzymywała się dynamika aktywności inwestycyjnej. To efekt wysokich nakładów w sektorze instytucji rządowych i samorządowych na inwestycje infrastrukturalne oraz poprawy inwestycji w sektorze prywatnym, zwłaszcza przedsiębiorstw. Inwestycjom sprzyjały dobre wyniki finansowe firm oraz relatywnie korzystne warunki finansowania w sektorze bankowym. Z kolei niska dynamika dochodów do dyspozycji gospodarstw domowych oraz relatywnie wysoka inflacja (4,3%⁵) nie sprzyjały wzrostowi konsumpcji prywatnej, zwłaszcza w II połowie ub.r., kiedy zanotowano spowolnienie tempa wzrostu tej kategorii. Przy niskiej dynamice dochodów wzrost konsumpcji prywatnej odbywał się kosztem oszczędności. W 2011 r. zanotowano także pierwszy w historii spadek spożycia publicznego. Było to efektem konsolidacji fiskalnej nakierowanej na redukcję nadmiernego deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych. Pogorszenie koniunktury gospodarczej na kluczowych dla polskiego eksportu rynkach - wpłynęło na osłabienie dynamiki obrotów handlowych Polski w ograniczonej skali. Przyczyniło się do tego m.in. relatywnie duże osłabienie złotego w II połowie roku, które wpłynęło na poprawę konkurencyjności cenowej polskich produktów. Wzrostowi sprzedaży zagranicznej sprzyjał także niewielki spadek relatywnych jednostkowych kosztów pracy w przetwórstwie przemysłowym. Szybszy wzrost eksportu niż importu zaowocował dodatnim wkładem eksportu netto we wzrost PKB.

W najbliższych latach, podobnie jak w roku poprzednim, przebieg sytuacji gospodarczej w Polsce będzie wypadkową kształtowania się koniunktury w Unii Europejskiej, ścieżki i struktury realizowanej w Polsce konsolidacji fiskalnej oraz obserwowanych tendencji demograficznych, w szczególności ubytku ludności w wieku produkcyjnym i zmian aktywności zawodowej Polaków. Wszystkie one będą miały kluczowe znaczenie dla tempa wzrostu PKB, jego struktury, procesów inflacyjnych i rozwoju sytuacji na rynku pracy. Warto jednocześnie zaznaczyć, że bieżąca sytuacja polskiego systemu finansowego oraz obecne tendencje w obszarze akcji kredytowej nie stanowią zagrożenia dla stabilności systemu finansowego i stabilności makroekonomicznej.

Bieżące prognozy dotyczące kondycji gospodarki światowej wskazują na silne spowolnienie tempa wzrostu popytu zewnętrznego w 2012 r., co znajdzie odzwierciedlenie w wynikach polskiego eksportu. Realne tempo wzrostu tej kategorii ekonomicznej pozostanie jednak wyższe niż tempo wzrostu rynków eksportowych, co jest związane z przewidywanym kształtowaniem się kursu złotego i utrzymującą się znaczną poprawą konkurencyjności w obszarze jednostkowych kosztów pracy polskich producentów. W kolejnych latach korzystny wpływ wspomnianych czynników będzie się zmniejszał i oczekuje się, że od 2015 r. udział polskiego eksportu w popycie zagranicznym zacznie się stopniowo stabilizować.

---

⁵ Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP) wyniósł 3,9%.

Dobre wyniki finansowe przedsiębiorstw za lata 2010-2011 oraz wyniki badań koniunktury wskazujące na rosnący stopień wykorzystania mocy produkcyjnych i malejący odsetek przedsiębiorstw zgłaszających problemy z niedostatecznym popytem krajowym, jak i zagranicznym, pozwalają oczekiwać, że 2012 rok będzie kolejnym, w którym dojdzie do zwiększenia inwestycji prywatnych, chociaż już nieco niższego, tj. o 7,5% w porównaniu do 7,8% w 2011 r. Dalszego przyspieszenia można się spodziewać w latach kolejnych, wraz z poprawą sytuacji gospodarczej w UE. W horyzoncie prognozy udział inwestycji prywatnych w PKB będzie stopniowo powracać do poziomu powyżej 17%, notowanego w latach 2007-08.

Po okresie silnego wzrostu inwestycji publicznych w Polsce, które w 2011 r. osiągnęły rekordowy poziom w relacji do PKB, będący równocześnie najwyższym w całej UE⁶, oczekuje się, że w kolejnych latach udział inwestycji w PKB będzie się stopniowo obniżać do poziomów notowanych średnio w UE. Związane jest to m. in. z wykorzystaniem w poprzednich latach znacznej części środków unijnych, których Polska jest beneficjentem w ramach obecnej perspektywy finansowej. W rezultacie w perspektywie prognozy udział inwestycji publicznych w PKB spada z 5,8% w 2011 r. do 2,8% w 2015 r. Spożycie publiczne będzie uwarunkowane również realizowaną ścieżką konsolidacji finansów publicznych przedstawioną w Programie konwergencji.

Kolejnym czynnikiem, który stanowi istotne uwarunkowanie prezentowanej prognozy, jest ubytek ludności w wieku produkcyjnym. Zakładając jednak, że podjęte przez rząd działania, polegające na znacznym ograniczeniu możliwości przechodzenia na wcześniejszą emeryturę oraz podniesieniu wieku emerytalnego, pozwolą – przy utrzymaniu obecnych tendencji w zakresie aktywności zawodowej – ograniczyć negatywne skutki demograficzne dla rynku pracy, w horyzoncie prognozy podaź pracy nawet wzrośnie. Niższe tempo wzrostu popytu inwestycyjnego, w połączeniu z założoną skalą spowolnienia w otoczeniu zewnętrznym, skutkować będzie niższym tempem wzrostu popytu na pracę w 2012 r., co przy oczekiwanych tendencjach dotyczących podaży pracy prowadzić będzie do nieznacznego wzrostu stopy bezrobocia⁷ do 9,9%, z 9,7% w 2011 r. W kolejnych latach prognozy wzrost liczby pracujących będzie jednak przyspieszał, co pozwoli na stopniowe zmniejszanie się stopy bezrobocia. Oczekuje się, że w 2015 r. stopa bezrobocia spadnie do 8,9% w warunkach rosnącej aktywności zawodowej.

Sytuacja na rynku pracy oraz niski prognozowany wzrost płac pozwalają oczekiwać, że w 2012 r. realny wzrost dochodów do dyspozycji gospodarstw domowych nie przekroczy 1%. Przy założeniu dalszego spadku stopy oszczędności oraz uwzględniając pozytywny wpływ na konsumpcję prywatną efektów związanych z organizacją EURO2012, można oczekiwać, że realny wzrost konsumpcji prywatnej w roku bieżącym wyniesie 2,1%. W kolejnych latach realny wzrost tej kategorii ekonomicznej powinien być zgodny z szacowanym wzrostem dochodów i ustabilizować się na poziomie nieznacznie powyżej 3%.

Podsumowując, oczekiwania dotyczące kształtowania się składowych PKB wskazują, że wzrost gospodarczy w Polsce w 2012 r. wyniesie 2,5%, czyli o 1,8 pkt. proc. mniej niż w 2011 r. Podstawowym czynnikiem odpowiedzialnym za wolniejsze tempo wzrostu w roku bieżącym jest stagnacja u naszych głównych partnerów handlowych. W sytuacji szybszego ożywienia w strefie euro, w tym głównie w Niemczech, np. w wyniku relatywnie wysokiego wzrostu gospodarczego w Stanach Zjednoczonych, również w Polsce można by oczekiwać bardziej pozytywnego scenariusza niż wyżej przedstawiony. W takim przypadku

---

⁶ Zgodnie z prognozami Komisji Europejskiej na rok 2011 r. *European Economic Forecast. Autumn 2011*.

⁷ Zharmonizowana stopa bezrobocia zgodna z definicją Eurostatu.

przedstawiona wyżej prognoza wzrostu PKB w Polsce mogłaby zostać oceniona jako konserwatywna. Wydaje się jednak, że z punktu widzenia stabilności finansów publicznych, szczególnie ważnej w warunkach kryzysu zadłużeniowego niektórych państw strefy euro, pożądane jest prowadzenie polityki fiskalnej w oparciu o ostrożne prognozy makroekonomiczne. W kolejnych latach, wraz z poprawą koniunktury w UE, można spodziewać się przyspieszenia tempa wzrostu PKB w Polsce. Przyspieszenie to będzie silniejsze po zakończeniu działań konsolidacyjnych w naszym kraju i ograniczeniu deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych do poziomu wymaganego dla utrzymania długookresowej stabilności finansowej.

Tabela 1 Oczekiwane kształtowanie się podstawowych wielkości makroekonomicznych w najbliższych latach

Kategoria	2011	2012	2013	2014	2015
PKB w ujęciu realnym, wzrost w %	4,3	2,5	2,9	3,2	3,8
Eksport	7,5	3,0	6,5	7,4	5,3
Import	5,8	1,8	6,1	7,6	5,1
Spożycie prywatne	3,0	2,1	2,7	3,1	3,3
Spożycie publiczne	-1,3	0,9	1,5	1,8	1,6
Nakłady brutto na środki trwałe, wzrost w %	8,3	2,8	0,8	2,9	6,0
PKB w cenach bieżących, mld PLN	1 524,7	1 612,7	1 694,8	1 787,5	1 900,7
Średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych, w %	4,3	4,0	2,7	2,3	2,5
Pracujący ⁸ , wzrost w %	1,1	0,3	0,6	0,8	0,9
Stopa bezrobocia ⁹ , w %	9,7	9,9	9,7	9,3	8,9
Koszty pracy na jednego zatrudnionego, wzrost w %	5,6	6,4	5,7	5,1	6,0
Saldo obrotów bieżących do PKB, w %	-4,3	-3,5	-3,8	-4,0	-4,0

⁸ BAEL, 15 lat i więcej.

⁹ Zharmonizowana stopa bezrobocia, zgodna z definicją Eurostatu.

III. NADZÓR MAKROEKONOMICZNY

Państwa członkowskie Unii Europejskiej koordynują swoje polityki gospodarcze zgodnie z wymogami *Traktatu o funkcjonowaniu UE*. Ponadto, w grudniu 2011 r. weszły w życie wzmocnione zasady koordynacji polityk gospodarczych, w tym nadzoru finansów publicznych (tzw. *sześciopak*). Państwa członkowskie UE powinny zatem prowadzić swoje polityki budżetowe w sposób, który będzie sprzyjać realizacji ich zobowiązań wynikających z uregulowań unijnych.

W pierwszej kolejności celem polskiego rządu jest **zlikwidowanie nadmiernego deficytu** sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2012 r., co umożliwi terminową realizację rekomendacji Rady do spraw Gospodarczych i Finansowych (Ecofin). Kontynuacja konsolidacji fiskalnej przyjaznej wzrostowi gospodarczemu została ponadto wskazana przez Radę Europejską jako pierwszy z 5 tegorocznych priorytetów polityki gospodarczej państw członkowskich UE.¹⁰

Analizując doświadczenia innych krajów można zauważyć, że najkorzystniejszym scenariuszem jest konsolidacja skupiona na stronie wydatkowej, której skutki są najbardziej trwałe. Zależność ta znajduje odzwierciedlenie w działaniach rządu prowadzących do silnego ograniczenia wydatków już w 2011 r. W br. tendencja obniżania relacji wydatków publicznych do PKB będzie kontynuowana. W efekcie w br. relacja ta powinna osiągnąć (po odjęciu, neutralnych dla deficytu, wydatków finansowanych z środków UE) najniższy poziom w historii polskiej gospodarki od początku transformacji. Dzięki konsekwentnie realizowanej konsolidacji fiskalnej, dług publiczny Polski już w br. zacznie się obniżać.

W 2012 r. kontynuowane będą działania dla **wzmocnienia instytucjonalnego finansów**; ich realizacja będzie równocześnie sprzyjać wdrożeniu zobowiązań Polski podjętych w ramach *Paktu Euro Plus* (por. załącznik 3).

Po zlikwidowaniu nadmiernego deficytu rząd, zgodnie z rekomendacjami Rady, będzie kontynuował konsolidację fiskalną dla **osiągnięcia w 2015 r. tzw. średniokresowego celu budżetowego** (deficyt strukturalny 1% PKB). Trwałemu utrzymaniu dyscypliny fiskalnej będzie sprzyjać wprowadzenie tzw. stabilizującej (trwałej) reguły wydatkowej. Ma ona zapewnić, że deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w średnim okresie będzie się kształtował na poziomie ok. 1% PKB. Wprowadzenie reguły i towarzyszących jej zmian w krajowych ramach fiskalnych pozwoli równocześnie wypełnić zobowiązania wynikające z dyrektywy stanowiącej element *sześciopaku* i określającej wymogi dla ram budżetowych członków UE.

Bardzo ważną rolę w utrwaleniu efektów konsolidacji i wzmocnieniu długookresowej stabilności finansów publicznych będą odgrywać reformy strukturalne. Dotyczy to w szczególności **stopniowego podniesienia i zrównania wieku emerytalnego** mężczyzn i kobiet na poziomie 67 lat. Reforma ta, m.in. poprzez zwiększenie podaży pracy, przyczyni się do podniesienia długookresowego PKB w Polsce. Z kolei wyższy wzrost gospodarczy, większy fundusz wynagrodzeń i dłuższa aktywność zawodowa będą czynnikami zwiększającymi kapitał emerytalny, a więc i wysokość przyszłych emerytur.

Aktualizacja *Programu konwergencji*, którą Polska, w ramach tzw. *Semestru Europejskiego*, przekaze Komisji Europejskiej i Radzie w kwietniu br., zawiera m.in. zaktualizowane informacje o działaniach rządu podjętych w celu realizacji rekomendacji Rady Ecofin

---

¹⁰ Por. konkluzje Rady Europejskiej z 1-2 marca 2012 r. na stronie http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/128520.pdf

dotyczących zlikwidowania w 2012 r. nadmiernego deficytu. W *Programie konwergencji* zostaną też przedstawione prognozy deficytu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych w latach 2012-15.

Wspomniana wyżej reforma zasad koordynacji polityk gospodarczych państw UE polega jednak nie tylko na wzmocnieniu nadzoru finansów publicznych, lecz także na wprowadzeniu mechanizmu korygowania nierównowag makroekonomicznych. Zgodnie z tym nowym mechanizmem, Rada Ecofin może wystosować do danego państwa członkowskiego rekomendacje, jeśli na podstawie szczegółowej oceny Komisji Europejskiej stwierdzi, że w kraju tym występują zakłócenia równowagi makroekonomicznej. Rekomendacje te powinny zostać uwzględnione w krajowych politykach strukturalnych.

Zgodnie z opublikowanym przez Komisję Europejską w lutym br. *Raportem mechanizmu ostrzegawczego (Alert Mechanism Report)*, gospodarka Polski nie wykazuje oznak istnienia bądź narastania nierównowagi makroekonomicznej. Zarówno podstawowe, jak i dodatkowe wskaźniki sugerują brak problemów związanych z wewnętrzną równowagą makroekonomiczną w Polsce. Natomiast niektóre wskaźniki dotyczące równowagi zewnętrznej przekraczają założone w procedurze progi ostrożnościowe. Wiąże się to jednak głównie z procesem realnej konwergencji. Zbyt niskiemu saldu obrotów bieżących oraz międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto towarzyszył silny napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych, jak i funduszy strukturalnych. W ocenie Polski uwzględniono również strukturę aktywów oraz wskaźnik zadłużenia zagranicznego netto. Natomiast wskaźnik dynamiki jednostkowych kosztów pracy przekraczał próg nieznacznie, przy jednoczesnej obecności Polski pośród liderów zwiększających swój udział w wymianie międzynarodowej.

IV. ŚCIEŻKI DOJŚCIA DO REALIZACJI CELÓW KRAJOWYCH

Cel w zakresie zatrudnienia

Prognozowany wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata (w %) ogółem w Polsce w latach 2010-2020¹¹

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ogółem	64,6	64,8	65,4	65,9	66,5	67,1	67,9	68,6	69,4	70,2	71,0

Źródło: MPiPS dane dla lat 2010-2011 - na podstawie BAEL, GUS.

Cel w zakresie nakładów na B+R

Prognozowany poziom wielkości nakładów na działalność badawczo-rozwojową w latach 2011-2020 (% PKB)¹²

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
% udział	0,75	0,80	0,83	0,86	0,93	1,07	1,21	1,33	1,57	1,70

Źródło: MNiSW

Cel w zakresie efektywności energetycznej

Prognozowana oszczędność energii pierwotnej narastająco (Mtoe) w latach 2010-2020

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
[Mtoe]	0,58	0,84	1,21	1,74	2,51	3,62	5,25	6,65	8,44	10,7	13,6

Źródło: MG

Cel w zakresie edukacji

i) Zmniejszenie do 4,5% odsetka młodzieży niekontynuującej nauki¹³:

	2010	2020
% udział	5,4	4,5

Źródło: MEN, dane z 2010 r. - na podstawie BAEL,

¹¹ Udział pracujących w wieku 20-64 lata w ludności ogółem w tej samej grupie wieku. Dane prezentowane są na podstawie Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), przeciętne w roku. Badanie dotyczy ludności zamieszkałej w prywatnych gospodarstwach domowych z wyłączeniem osób zamieszkałych w gospodarstwach zbiorowych (np. hotelach pracowniczych, akademikach, domach opieki społecznej). Ludność pracująca = ogólna liczba osób, które w tygodniu, w którym przeprowadzone zostało badanie wykonały jakkolwiek pracę przez przynajmniej jedną godzinę, za którą otrzymały wynagrodzenie oraz osoby, które pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem. Zaliczono tu również osoby, które nie pracowały, ale posiadały pracę. (źródło: GUS).

¹² Wydatki na B+R (w tym publiczne) w relacji do PKB (Gross Domestic Expenditures on Research and Development, GERD) - całkowita wartość wydatków przeznaczanych w danym kraju i w określonej jednostce czasu na badania i rozwój (źródło: GUS).

¹³ Odsetek osób w wieku 18-24 lat z wykształceniem co najwyżej gimnazjalnym, które nie kontynuują kształcenia lub szkolenia. Dane prezentowane są na podstawie Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), przeciętne w roku (źródło: GUS).

- ii) Zwiększenie do 45% odsetka osób z wykształceniem wyższym w wieku 30-34 lat¹⁴.

Prognozowany odsetek osób w wieku 30-34 lata posiadających wyższe wykształcenie (w % ogółem w latach 2010-2020)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
% udział	35,3	36,9	37,0	38,5	39,0	40,5	41,5	42,3	43,6	44,5	45,0

Źródło: MNiSW, dane dla lat 2010-2011 - na podstawie BAEL,GUS

Cel w zakresie przeciwdziałania ubóstwu

Obniżenie o 1,5 mln liczby osób zagrożonych ubóstwem i/lub deprivacją materialną i/lub żyjących w gospodarstwach domowych bez osób pracujących lub o niskiej intensywności pracy

---

14 Udział osób w wieku 30-34 lata z wykształceniem wyższym w ogólnej liczbie osób w tej samej grupie wieku. Dane prezentowane są na podstawie Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), przeciętne w roku. Wykształcenie wyższe odpowiada 5-temu i 6-temu poziomowi Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Kształcenia (International Standard Classification of Education, w skrócie ISCED) (źródło: GUS)

V. KOORDYNACJA TEMATYCZNA

1. Infrastruktura dla wzrostu zrównoważonego

Działania zaplanowane w obszarze *Infrastruktura dla wzrostu zrównoważonego* bezpośrednio wpisują się w realizację celu strategii Europa 2020” w zakresie klimatu i energii oraz pośrednio pozostałych celów, tj. dotyczących zatrudnienia, nakładów na B+R, edukacji i przeciwdziałania ubóstwu. Dodatkowo wpisują się one w nurt inicjatyw flagowych: Europa efektywnie korzystająca z zasobów, Europejska agenda cyfrowa.

Interwencje w tym obszarze KPR mają na celu przewyciężenie zidentyfikowanej dla Polski bariery wzrostu dotyczącej niedostatecznego ogólnego poziomu wydatków inwestycyjnych.

Wdrożenie działań zaplanowanych w tym obszarze przyczyni się także do realizacji zaleceń Rady UE skierowanych do Polski w lipcu 2011 r.¹⁵:

Zalecenie 6. Podjęcie środków służących poprawie zachęt dla inwestycji w moce wytwórcze w sektorze energii, mających na celu wspieranie niskoemisyjnych technologii, a także środków służących dalszemu rozwojowi transgranicznych międzysystemowych połączeń elektroenergetycznych sieci przesyłowych. Opracowanie wieloletniego planu inwestycji w infrastrukturę kolejową i wdrożenie centralnego planu dotyczącego transportu kolejowego.

Zalecenie 7. Podjęcie działań w celu uproszczenia procedur prawnych związanych z egzekwowaniem zobowiązań umownych. Dokonanie przeglądu przepisów dotyczących budownictwa i zagospodarowania przestrzennego, w celu uproszczenia procedur odwoławczych i przyspieszenia procedur administracyjnych.

W 2011 r. w ramach obszaru *Infrastruktura dla wzrostu zrównoważonego* realizowanych było szereg zadań zarówno o charakterze legislacyjnym jak i pozalegisłacyjnym. Wśród najważniejszych z nich należy wymienić:

- Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz o zmianie niektórych innych ustaw
- Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy Prawo atomowe
- Wejście w życie ustawy o wdrożeniu naziemnej telewizji cyfrowej
- Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o dostępie do informacji publicznej
- Wejście w życie ustawy o działalności leczniczej
- Przyjęcie przez Radę Ministrów „Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030”
- Opracowanie Wstępnej Oceny Ryzyka Powodziowego, jako opracowania wstępnego dla planów zarządzania ryzykiem powodziowym
- Wdrażanie Programu Budowy Dróg Krajowych na lata 2011-2015
- Dofinansowanie przebudowy, budowy oraz remontów dróg gminnych i powiatowych, realizowanych w ramach wieloletniego „Narodowego programu przebudowy dróg lokalnych 2008-2011”
- Uruchomienie długoterminowego planu modernizacji infrastruktury kolejowej, realizowanego m.in. w ramach POIiŚ – Wieloletni Program Inwestycji Kolejowych do 2013

¹⁵ Zalecenie Rady z dnia 12 lipca 2011 r. w sprawie krajowego programu reform Polski z 2011 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Polskę zaktualizowanego programu konwergencji na lata 2011–2014, Dziennik Urzędowy UE 2011/C 217/02

- Wdrażanie programu wieloletniego na lata 2008-2013 pn. „Budowa falochronu osłonowego dla portu zewnętrznego w Świnoujściu”
- Prowadzenie działań promocyjnych w zakresie wykorzystania OZE
- Wspieranie inwestycji w zakresie efektywności energetycznej przy zastosowaniu kredytów preferencyjnych oraz dotacji ze środków krajowych i europejskich, w tym w ramach ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów
- Wdrażanie programu „Radosna Szkoła”

1.1. Zarządzanie strategiczne

1.1.1. Dokończenie procesu uporządkowania systemu planowania strategicznego (KPRM/MRR/wszystkie resorty)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Przyjęcie przez RM długookresowej i średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju (MAC/MRR)
- Przyjęcie przez RM 8 zintegrowanych strategii (KPRM/resorty odpowiedzialne za ich przygotowanie)
- Przyjęcie przez RM Planu działań koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, prowadzące do uporządkowania systemu polityki zagospodarowania przestrzennego (MRR)

1.2. Rozwój i modernizacja infrastruktury ochrony środowiska

1.2.1. Działania w zakresie adaptacji do zmian klimatu oraz zwiększenia efektywności wykorzystania zasobów naturalnych (MŚ/MRiRW)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Opracowanie Strategicznego Planu Adaptacji do zmian klimatu (MŚ)
- Ochrona wartości przyrodniczych terenów użytkowanych rolniczo, poprzez wdrażanie działań rolnośrodowiskowych (MRiRW)
- Przyjęcie przez RM rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przetargu na udzielenie koncesji na poszukiwanie lub rozpoznawanie węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złóż (MŚ)
- Utrzymanie gruntów rolnych w Dobrej Kulturze Rolnej (MRiRW)

1.2.2. Reforma systemu gospodarki wodnej (MŚ)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Przygotowanie założeń do projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo wodne stanowiącej transpozycję dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. (MŚ)
- Przygotowanie założeń do nowej ustawy Prawo Wodne (MŚ)

1.2.3. Reforma systemu gospodarki odpadami (MŚ)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Przyjęcie przez RM projektu ustawy o odpadach stanowiącej transpozycję dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów (MŚ)

1.3. Rozwój i modernizacja infrastruktury transportowej

1.3.1. Rozpowszechnianie inteligentnych systemów zarządzania ruchem w transporcie (MTBiGM)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Implementacja przepisów Dyrektywy 2010/40/UE Parlamentu i Rady UE 2010/40/UE z dnia 7 lipca 2010 r. w sprawie ram wdrażania inteligentnych systemów transportowych w obszarze transportu drogowego oraz interfejsów z innymi rodzajami transportu (MTBiGM)

1.3.2. Budowa podstawowej sieci dróg krajowych i lokalnych (MTBiGM/MAC)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Realizacja Programu Budowy Dróg Krajowych na lata 2011-2015 (MTBiGM)
- Dofinansowanie przebudowy, budowy oraz remontów dróg gminnych i powiatowych w ramach programu wieloletniego pn. "Narodowy program dróg lokalnych - Etap II Bezpieczeństwo - Dostępność - Rozwój" (MAC)

1.3.3. Rozwój infrastruktury dla potrzeb modernizacji transportu kolejowego (MTBiGM)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Realizacja Wieloletniego Programu Inwestycji Kolejowych do roku 2013 z perspektywą do roku 2015 (MTBiGM)

1.4. Rozwój i modernizacja infrastruktury energetycznej

1.4.1. Rozwój sieci energetycznych, w tym inteligentnych sieci energetycznych (MG)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Przyjęcie przez RM projektu ustawy o korytarzach przesyłowych (MG)
- Wspieranie tworzenia otoczenia prawnego dla wprowadzenia systemu inteligentnych sieci (MG)

1.4.2. Zwiększanie efektywności energetycznej (MG/MTBiGM)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Uruchomienie oraz prowadzenie rejestrów sporządzanych świadectw charakterystyki energetycznej budynków oraz protokołów z przeprowadzanych inspekcji systemów ogrzewczych i klimatyzacji (MTBiGM)
- Wspieranie inwestycji w zakresie efektywności energetycznej przy zastosowaniu kredytów preferencyjnych oraz dotacji ze środków krajowych i europejskich, w tym w ramach ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów (MTBiGM)
- Przyjęcie przez RM założeń do ustawy o charakterystyce energetycznej budynków (MTBiGM)
- Wspieranie inwestycji w zakresie efektywności energetycznej w ramach działalności NFOŚiGW (MŚ)

1.4.3. Dywersyfikacja źródeł energii, w tym inwestycje w odnawialne źródła energii i energetykę jądrową (MG)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Przyjęcie przez RM projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii (MG)
- Przyjęcie przez RM projektu nowelizacji ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (MG)
- Prowadzenie działań legislacyjnych i pozalegisłacyjnych mających na celu wzrost wytwarzania energii w niewielkich źródłach wykorzystujących lokalne zasoby (MG)
- Prowadzenie działań promocyjnych oraz prawnych zmierzających do zwiększania wykorzystania odnawialnych źródeł energii w Polsce (MG)
- Przyjęcie przez RM programu polskiej energetyki jądrowej (MG)

1.5. Rozwój i modernizacja infrastruktury teleinformatycznej i telekomunikacyjnej

1.5.1. Rozwój sieci teleinformatycznej, w tym zapewnienie dostępu do Internetu szerokopasmowego, w szczególności na obszarach wiejskich (MAC/MRR/MRiRW)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Opracowanie Narodowego Planu Szerokopasmowego, służącego realizacji celów w zakresie dostępności i szybkości Internetu (MAC)
- Prowadzenie intensywnych działań zmierzających do pełnego wykorzystania środków UE na inwestycje w infrastrukturę i usługi szerokopasmowe (MRR)
- Poprawa dostępu do Internetu szerokopasmowego na obszarach wiejskich (MRiRW)

1.5.2. Otwarcie zasobów publicznych (MAC), w tym digitalizacja zasobów m.in. dorobku narodowego (MKiDN) i w zakresie edukacji (MEN/MNiSW)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Przyjęcie przez RM projektu ustawy o otwarciu zasobów publicznych (MAC)
- Rozwijanie kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych – Cyfrowa Szkoła (MEN)
- Realizacja Programu Wieloletniego Kultura+, Priorytetu „Digitalizacja” w zakresie digitalizacji i udostępnienia obiektów polskiego dziedzictwa kulturowego oraz rozbudowy infrastruktury służącej digitalizacji (MKiDN).

1.5.3. Regulacja zasad świadczenia usług elektronicznych oraz wdrażanie informatycznych systemów zarządzania i świadczenia usług (MAC/MZ)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Przyjęcie przez RM projektu nowelizacji ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną (MAC)
- Budowa i wdrożenie elektronicznej platformy usług publicznych w zakresie ochrony zdrowia (MZ)

1.6. Rozwój i modernizacja infrastruktury B+R

1.6.1. Wzrost inwestycji w modernizację i rozwój bazy laboratoryjnej nauki, przy jednoczesnym utrzymaniu koncentracji finansowania, w tym z funduszy strukturalnych UE, na najlepszych jednostkach naukowych oraz zwiększenie udziału nakładów budżetowych na aparaturę badawczą (dystrybucja środków w trybie konkursowym) (MNiSW)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Opracowanie i aktualizacja mapy inwestycji w systemie szkolnictwa wyższego i nauki (MNiSW)
- Opracowanie całościowej wizji finansowania budowy i utrzymania infrastruktury o znaczeniu krajowym i regionalnym oraz udziału w międzynarodowych projektach budowy i eksploatacji dużej infrastruktury badawczej w oparciu o Polską Mapę Drogową Infrastruktury Badawczej (MNiSW)
- Realizacja programu wspierania infrastruktury badawczej w ramach Funduszu Nauki i Technologii Polskiej (MNiSW)

1.7. Rozwój i modernizacja infrastruktury społecznej

1.7.1. Zapewnienie bardziej harmonijnego rozwoju usług społecznych w wymiarze terytorialnym (KPRM/MZ/MPiPS/MEN/MSiT)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Inwestycje w infrastrukturę ochrony zdrowia o znaczeniu ponadregionalnym – zadanie realizowane w ramach XII Priorytetu Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (MZ)
- Inwestycje w infrastrukturę kultury o znaczeniu ponadregionalnym (MKiDN)
- Realizacja programu "Radosna szkoła" (MEN)
- Zwiększanie szans edukacyjnych uczniów poprzez wzmocnienie funkcji socjalnej szkoły i rozszerzenie dostępu do usług społecznych dla dzieci i młodzieży (MEN)
- Rozbudowa i rozwój zintegrowanego systemu informacji turystycznej (MSiT)
- Działania na rzecz poprawy dostępności i jakości świadczeń opieki zdrowotnej, skierowanych szczególnie do osób niesamodzielnych i starszych (MZ)

2. Innowacyjność dla wzrostu inteligentnego

Działania zaplanowane w obszarze *Innowacyjność dla wzrostu inteligentnego* bezpośrednio wpisują się w realizację celu strategii Europa 2020¹⁶ w zakresie zwiększania nakładów na B+R oraz w zakresie edukacji. Ponadto, ich realizacja pośrednio wpłynie na osiągnięcie celów dotyczących energii i klimatu, zatrudnienia oraz przeciwdziałaniu ubóstwu. Podejmowane działania wpisują się w nurt inicjatyw flagowych: Unia Innowacji, Europejska agenda cyfrowa, Polityka przemysłowa w erze globalizacji i Mobilna młodzież.

Interwencje w tym obszarze KPR mają na celu przewyższenie zidentyfikowanych dla Polski barier wzrostu dotyczących nadmiernych obciążeń regulacyjnych i administracyjnych oraz niedostatecznego poziomu zdolności innowacyjnych przedsiębiorstw.

Wdrożenie działań zaplanowanych w tym obszarze przyczyni się także do realizacji zaleceń Rady UE skierowanych do Polski w lipcu 2011 r.¹⁶:

Zalecenie 4. Wprowadzenie proponowanej strategii uczenia się przez całe życie. Rozszerzenie programów praktyk zawodowych i specjalnych programów kształcenia i szkolenia zawodowego dla pracowników w starszym wieku i o niskich kwalifikacjach. Wzmocnienie powiązań pomiędzy środowiskiem naukowym i przemysłem poprzez wdrażanie programu „Budujemy na wiedzy”. Wdrożenie reformy szkolnictwa wyższego (program „Partnerstwo dla wiedzy”), tak aby lepiej dostosować ofertę edukacyjną do potrzeb rynku pracy.

Zalecenie 7. Podjęcie działań w celu uproszczenia procedur prawnych związanych z egzekwowaniem zobowiązań umownych. Dokonanie przeglądu przepisów dotyczących budownictwa i zagospodarowania przestrzennego, w celu uproszczenia procedur odwoławczych i przyspieszenia procedur administracyjnych.

W ramach obszaru *Innowacyjność dla wzrostu inteligentnego* w 2011 r. realizowanych było szereg zadań zarówno o charakterze legislacyjnym jak i pozalegisłacyjnym. Wśród najważniejszych zrealizowanych zadań należy wymienić:

- Wejście w życie ustawy o ograniczaniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców – tzw. I ustawa deregulacyjna
- Wejście w życie ustawy o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców – tzw. II ustawa deregulacyjna.
- Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw
- Kontynuacja szkoleń dla pracowników i kadry kierowniczej administracji rządowej z zakresu Oceny Skutków Regulacji (OSR)
- Udoskonalenie i rozszerzenie platformy elektronicznej OSR o nowe OSR
- Zakończenie foresightu technologicznego przemysłu *InSight 2030* oraz rozpoczęcie wdrażania wyników projektu
- Wprowadzenie systemu obowiązkowych ewaluacji jakości szkolnictwa wyższego wraz z pełną publikacją wyników (rankingi)
- Przygotowanie Krajowego Programu Badań

¹⁶ Zalecenie Rady z dnia 12 lipca 2011 r. w sprawie krajowego programu reform Polski z 2011 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Polskę zaktualizowanego programu konwergencji na lata 2011–2014, Dziennik Urzędowy UE 2011/C 217/02

- Przeprowadzenie konkursów w ramach instrumentów wspierających uczestnictwo polskich podmiotów w Programach Ramowych UE
- Przygotowanie założeń dla projektu systemowego mającego na celu wzmocnienie współpracy na rzecz społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw (Corporate Social Responsibility – CSR)

2.1. Otoczenie prawno-instytucjonalne

2.1.1. Reforma Regulacji (MG/MS)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Opracowanie Programu Reformy Regulacji na lata 2012-2015 (MG)
- Przyjęcie przez RM projektu ustawy o redukcji niektórych obciążeń administracyjnych w gospodarce (MG)
- Utworzenie systemu konsultacji społecznych on-line (MG)
- Przyjęcie przez RM projektu ustawy o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (MS)

2.1.2. Informatyzacja administracji (MAC/MG)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Uchwalenie przez RM Planu Informatyzacji Państwa (MAC)
- Przyjęcie przez RM projektu nowelizacji ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (MAC)
- Upowszechnianie projektu Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej, mającego na celu ewidencjonowanie działalności gospodarczej drogą elektroniczną (MG)

2.2. Dostęp do finansowania

2.2.1. Stworzenie nowego systemu wspierania innowacyjnych przedsiębiorstw (MG)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Opracowanie Programu Rozwoju Przedsiębiorstw (MG)
- Opracowanie założeń programu pomocowego w zakresie polityki II szansy (MG)
- Opracowanie systemu preferencyjnego finansowania zwrotnego sektora małych i średnich przedsiębiorstw (MG)
- Realizacja działań w zakresie wspierania instytucji otoczenia biznesu świadczących usługi proinnowacyjne oraz ich sieci o znaczeniu ponadregionalnym (MG/PARP)

2.3. Nowe kierunki rozwoju innowacyjności

2.3.1. Wskazanie obszarów i technologii o największym potencjale rozwoju (MG/MNiSW/MŚ)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Wdrażanie wyników projektu Foresight technologiczny przemysłu - InSight2030, wskazującego obszary (polskie rynki wiodące) i technologie o największym potencjale rozwoju w Polsce, w tym określenie inteligentnych specjalizacji na poziomie krajowym i regionalnym. (MG)

- Wdrażanie wyników Narodowego Programu Foresight (MNiSW)
- Przygotowanie podstaw dla wdrożenia Systemu Weryfikacji Technologii Środowiskowych – ETV (MŚ)

2.3.2. Wspieranie lepszego wykorzystania wyników B+R (MNiSW)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Realizacja programu TOP 500 Innovators (MNiSW)
- Realizacja programów w oparciu o Krajowy Program Badań przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w zakresie badań aplikacyjnych (MNiSW)
- Wdrażanie programu "Bon na innowacje" w zakresie rozwoju działalności badawczo-rozwojowej oraz innowacyjnej przedsiębiorstw (MG/PARP)
- Wdrażanie pakietu działań na rzecz zwiększania innowacyjności w sektorze nauki (MNiSW)

2.3.3. Wspieranie przemysłów kultury i przemysłów kreatywnych jako obszarów innowacji (MKiDN)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Przeprowadzenie projektu foresightu przemysłów kultury i przemysłów kreatywnych oraz rozpoczęcie wdrażania wyników foresightu (MKiDN)

2.3.4. Wspieranie powiązań między przedsiębiorstwami, instytutami badawczymi, jednostkami naukowymi, parkami technologicznymi, inkubatorami przedsiębiorczości, centrami transferu technologii, Centrami Obsługi Inwestorów i Eksporterów i klastrami (MG)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Realizacja projektu szkoleniowo-doradczego "Powiązania kooperacyjne polskich przedsiębiorstw" skierowanego do przedstawicieli klastrów mającego na celu podniesienie ich wiedzy i kompetencji. (MG/PARP)
- Realizacja działań wspierających rozwój powiązań kooperacyjnych o znaczeniu ponadregionalnym (MG/PARP)

2.3.5. Wspieranie kreatywności społeczeństwa i gospodarki poprzez zmianę modelu nauczania na wszystkich poziomach edukacji, w tym oparcie nauczania na efektach uczenia się oraz wsparcie dla innowacyjnych rozwiązań w gospodarce (MEN)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Kontynuowanie wdrażania reformy programowej kształcenia ogólnego (MEN)
- Opracowanie i wdrożenie kompleksowego systemu pracy z uczniem zdolnym (MEN)
- Doskonalenie systemu nadzoru pedagogicznego oraz modernizacja systemu doskonalenia nauczycieli (MEN)

2.3.6. Kształtowanie warunków dla rozwoju przedsiębiorstw społecznie odpowiedzialnych (MG)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Promowanie podejścia do społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw (ang. Corporate Social Responsibility, CSR) w oparciu o zarządzanie czynnikami środowiskowymi, społecznymi oraz z obszaru ładu korporacyjnego (ang. Enviromental, Social, Governance, ESG) (MG)
- Realizacja projektu systemowego pn. „Społeczna Odpowiedzialność Biznesu” (MG)
- Realizacja projektu "Zwiększenie konkurencyjności regionów poprzez społeczną odpowiedzialność biznesu (CSR)" w ramach Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy (MG/PARP)

2.4. Kapitał intelektualny dla innowacyjności

2.4.1. Rozwój kapitału intelektualnego w przedsiębiorstwach i promocja postaw przedsiębiorczych (MG)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Realizacja projektów mających na celu poprawę kwalifikacji pracowników w ramach polityki na rzecz uczenia się przez całe życie (w tym „Poprawa wizerunku przedsiębiorców i promocja postaw przedsiębiorczych”, „Rozwój zasobów ludzkich poprzez promowanie wiedzy, transfer i upowszechnianie innowacji”, „Kapitał ludzki jako element wartości przedsiębiorstwa”, "Inwestycja w kadry 3" wspierający wdrażanie w MMSP systemu zarządzania zasobami ludzkimi, „Planowanie strategiczne w MMSP”, „Portal HR skierowany do MMSP”, „Rozwiązania jutra w HR”) (MG/MPiPS/PARP)
- Realizacja konkursu skierowanego do firm w zakresie zarządzania przedsiębiorstwem, zasobami ludzkimi, rozwoju umiejętności biznesowych i interpersonalnych. (MPiPS/PARP)

2.4.2. Modernizacja szkolnictwa wyższego przez podnoszenie jakości kształcenia oraz roli i jakości prowadzonych badań naukowych, a także poprzez zwiększanie współdziałania z otoczeniem społeczno-gospodarczym (MNiSW)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Wdrażanie zasad finansowania szkolnictwa wyższego opartych o ocenę jakości (MNiSW)
- Opracowanie programu implementacyjnego w zakresie szkolnictwa wyższego do strategii zintegrowanych, w szczególności do Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego (MNiSW)

2.5. Nauka bliżej gospodarki

2.5.1. Wdrażanie reformy nauki (MNiSW)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Opracowanie zasad ewaluacji jednostek naukowych przez KEJN (MNiSW)

- Promowanie otwartości w dostępie do publikacji i naukowych baz danych, powstałych w wyniku prac badawczych finansowanych ze środków publicznych, przy wykorzystaniu technologii informacyjnych i komunikacyjnych (MNiSW)
- Opracowanie programu implementacyjnego w zakresie badań i rozwoju do strategii zintegrowanych, w szczególności do Strategii Innowacyjności i Efektywności Gospodarki (MNiSW)

2.5.2. Uruchamianie na mocy nowej ustawy o NCBiR nowych instrumentów adresowanych do przedsiębiorców (MNiSW)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Realizacja konkursów na projekty w ramach Programu Badań Stosowanych, GRAF-TECH, INNOMED (MNiSW)
- Realizacja krajowych programów wspierających komercjalizację i inne formy transferu B+R do gospodarki – InnoTech, KadTech, Brotech, SPIN-TECH, START-TECH (MNiSW)

2.5.3. Reforma i wzmocnienie systemu wsparcia udziału w Programach Ramowych Badań i Innowacji UE (MNiSW)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Wsparcie uczestnictwa polskich podmiotów w Programach Ramowych UE (MNiSW)
- Realizacja programu "Wsparcie na uzyskanie grantu" mającego na celu zwiększenie udziału MSP w międzynarodowych programach innowacyjnych (MG/PARP)

3. Aktywność dla wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu

Działania zaplanowane w obszarze *Aktywność dla wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu* bezpośrednio wpisują się w realizację celu strategii Europa 2020¹⁷ w zakresie zatrudnienia i przeciwdziałania ubóstwu oraz pośrednio przyczyniają się do osiągnięcia celu dotyczącego edukacji. Dodatkowo ich realizacja wpisuje się w nurt inicjatyw flagowych: Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia, Mobilna młodzież oraz Europejski program walki z ubóstwem.

Interwencje w tym obszarze KPR mają na celu przezwycięzenie zidentyfikowanej dla Polski bariery wzrostu dotyczącej niskiego poziomu podaży pracy połączonego z nieadekwatną jej strukturą.

Wdrożenie działań zaplanowanych w tym obszarze przyczyni się także do realizacji zaleceń Rady UE skierowanych do Polski w lipcu 2011 r.¹⁷:

Zalecenie 3. Podwyższenie zgodnie z planami ustawowego wieku emerytalnego dla służb mundurowych. Kontynuowanie działań mających na celu podwyższenie rzeczywistego wieku przejścia na emeryturę, takich jak połączenie go ze średnim dalszym trwaniem życia. Przyjęcie harmonogramu dalszego udoskonalenia przepisów dotyczących składek na rolniczy fundusz ubezpieczenia społecznego (KRUS), aby lepiej odzwierciedlały indywidualne dochody.

Zalecenie 4. Wprowadzenie proponowanej strategii uczenia się przez całe życie. Rozszerzenie programów praktyk zawodowych i specjalnych programów kształcenia i szkolenia zawodowego dla pracowników w starszym wieku i o niskich kwalifikacjach. Wzmocnienie powiązań pomiędzy środowiskiem naukowym i przemysłem poprzez wdrażanie programu „Budujemy na wiedzy”. Wdrożenie reformy szkolnictwa wyższego (program „Partnerstwo dla wiedzy”), tak aby lepiej dostosować ofertę edukacyjną do potrzeb rynku pracy

Zalecenie 5. Zwiększenie udziału kobiet w rynku pracy poprzez podjęcie działań w celu zapewnienia stabilnego finansowania placówek opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym oraz w celu zwiększenia wskaźnika przyjmowania do tych placówek dzieci poniżej 3 lat.

W ramach obszaru *Aktywność dla wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu* w 2011 r. realizowanych było szereg zadań zarówno o charakterze legislacyjnym jak i pozalegisłacyjnym. Wśród najważniejszych zrealizowanych zadań należy wymienić:

- Budowę spójnego systemu wspierania rodziny i opieki nad dzieckiem poprzez wdrożenie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz start programu „Maluch”, a także przyjęcie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- Prowadzone analizy efektywności aktywnych polityk rynku pracy w Polsce oraz opracowanie metodologii systematycznego monitorowania efektywności podstawowych aktywnych polityk rynku pracy w Polsce
- Doskonalenie usług rynku pracy i innych form pomocy świadczonych przez urzędy pracy
- Realizację projektów na rzecz rozwoju sektora ekonomii społecznej
- Realizację programu „Aktywne formy przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu”

¹⁷ Zalecenie Rady z dnia 12 lipca 2011 r. w sprawie krajowego programu reform Polski z 2011 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Polskę zaktualizowanego programu konwergencji na lata 2011–2014, Dziennik Urzędowy UE 2011/C 217/02

- Realizację projektów i programów OHP na rzecz aktywizacji zawodowej oraz ograniczenia zjawiska wykluczenia społecznego wśród młodzieży

3.1. Nowoczesny rynek pracy

3.1.1. Wdrażanie polityki na rzecz uczenia się przez całe życie (MEN)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Włączenie „Perspektywy uczenia się przez całe życie” do Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego w formie aneksu (MEN)
- Przygotowanie Krajowych Ram Kwalifikacji, w tym Krajowego Rejestru Kwalifikacji w kształceniu i szkoleniu zawodowym oraz szkolnictwie wyższym (MEN)

3.1.2. Wydłużenie aktywności zawodowej kobiet i mężczyzn (MPiPS/MSW)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Przyjęcie przez parlament ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw, zakładającej stopniowe wydłużanie i zrównanie wieku emerytalnego kobiet i mężczyzn (MPiPS)
- Opracowanie sprawnego systemu emerytalnego służb mundurowych, adekwatnego do postępujących zmian społeczno-gospodarczych (MSW)

3.1.3. Wyrównywanie szans na rynku pracy dla osób 50+ (MPiPS)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Opracowanie koncepcji i przeprowadzenie kampanii informacyjno-promocyjnych służących aktywizacji osób w wieku 50+ na rynku pracy i zmianom w świadomości społecznej oraz zmianom postaw i wzrostowi aktywności zawodowej osób w wieku 50+ (MPiPS)
- Realizacja projektu szkoleniowo-doradczego "Aktywny emeryt" dotyczącego utrzymania aktywności zawodowej pracowników w starszym wieku (MPiPS/PARP)
- Realizacja projektu szkoleniowo-doradczego "Z wiekiem na plus – szkolenia dla przedsiębiorców" wspierającego wdrażanie w firmach systemów zarządzania (MPiPS/PARP)
- Realizacja programów specjalnych skierowanych do osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (MPiPS)

3.1.4. Działania na rzecz godzenia ról rodzinnych i zawodowych kobiet i mężczyzn, w tym rozwój różnych form wczesnej edukacji i opieki nad dziećmi (MPiPS)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Realizacja programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH” (MPiPS)
- Wspieranie rozwiązań na rzecz godzenia życia zawodowego i rodzinnego poprzez udzielanie wsparcia inicjatywom zwiększającym dostęp do różnych form opieki nad dziećmi umożliwiających rodzicom powrót do zatrudnienia (MPiPS)

- Objęcie obowiązkiem szkolnym dzieci 6-letnich od 2014 roku (MEN)
- Zapewnienie powszechności i odpowiedniego poziomu wychowania przedszkolnego (MEN)
- Prowadzenie działań informacyjnych, edukacyjnych i promocyjnych w zakresie godzenia ról zawodowych i rodzinnych (w tym uprawnień pracowniczych związanych z rodzicielstwem wśród pracujących ojców), skierowanych do ogółu społeczeństwa, jak i przedstawicieli instytucji rynku pracy, organizacji pracowników i pracodawców (MPiPS)
- Wspieranie działań organizacji pozarządowych oraz podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536, z późn. zm.), w obszarze wyrównywania szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy, poprzez dofinansowanie wybranych projektów (MPiPS)

3.1.5. Prowadzenie dalszych działań na rzecz poprawy sytuacji osób młodych na rynku pracy (MPiPS)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Wdrożenie projektu pilotażowego w zakresie aktywizacji osób do 30 roku życia oraz realizacja programów specjalnych skierowanych do osób bezrobotnych poniżej 30 roku życia (MPiPS)
- Organizowanie przez Ochotnicze Hufce Pracy (OHP) usług pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej oraz szkoleń zawodowych adresowanych do młodych ludzi zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym zaliczających się do tzw. grupy „NEET” (MPiPS)
- Zwiększenie dostępności usług rynku pracy poprzez rozwój i tworzenie przez OHP nowych jednostek świadczących usługi z tego zakresu w formie stacjonarnej (MPiPS)

3.1.6. Przeprowadzenie zmian w systemie kształcenia ogólnego i szkolnictwa zawodowego w celu lepszego powiązania z potrzebami rynku pracy (MEN)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Przygotowanie i wdrożenie modernizacji kształcenia zawodowego (MEN)
- Realizacja projektu "Biznes dla edukacji", dotyczącego aktywizacji pracodawców na rzecz włączenia się w organizację edukacji formalnej i nieformalnej na wszystkich poziomach (PARP/MPiPS)

3.1.7. Doskonalenie aktywnej polityki rynku pracy (MPiPS)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Rozwój działań EURES i koordynacja udziału publicznych służb zatrudnienia w sieci EURES (MPiPS)
- Doskonalenie usług pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego i pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy, świadczonych przez publiczne służby zatrudnienia oraz indywidualnych planów działania dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy (MPiPS)

- Prowadzenie Centrum Informacyjno-Konsultacyjnego Służb Zatrudnienia „Zielona Linia” (MPiPS)
- Opracowanie internetowego systemu informacji edukacyjno-zawodowej (MEN)
- Monitorowanie efektywności polityki rynku pracy i integracji społecznej (MPiPS)

3.1.8. Realizacja działań profilaktycznych i rehabilitacyjnych z zakresu ochrony zdrowia wpływających na dłuższe pozostawanie osób na rynku pracy (MZ)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Wdrażanie Narodowego Programu Wyrównywania Dostępności do Profilaktyki i Leczenia Chorób Układu Sercowo-Naczyniowego na lata 2010-2012 POLKARD(MZ)

3.1.9. Aktywizacja społeczności lokalnej na obszarach wiejskich, w tym wsparcie tworzenia pozarolniczych miejsc pracy (MRiRW)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Wdrażanie działań „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” oraz „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” (MRiRW)
- Wdrażanie podejścia Leader (MRiRW)
- Wdrażanie działań „Modernizacja gospodarstw rolnych” i „Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej” (MRiRW)

3.1.10. Polityka migracyjna odpowiadająca na potrzeby rynku pracy (MPiPS/MSW)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Opracowywanie i wdrażanie zmian prawnych dotyczących zatrudniania cudzoziemców, zapewniających możliwość elastycznego reagowania na potrzeby rynku pracy w różnych sektorach i zawodach (MPiPS)

3.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

3.2.1. Tanie budownictwo mieszkaniowe (MTBiGM)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Kontynuowanie programu budownictwa socjalnego i komunalnego oraz tworzenia mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych (MTBiGM)
- Modyfikowanie programu społecznego budownictwa czynszowego i kontynuowanie programu (MTBiGM)
- Racjonalizacja wykorzystania zasobu komunalnych mieszkań czynszowych (MTBiGM)

3.2.2. Rozwój przedsiębiorczości społecznej dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (MPiPS)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Realizacja programu „Aktywne Formy Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu na lata 2011 - 2015” (MPiPS)

3.2.3. Rozwój sektora ekonomii społecznej (MPiPS)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Stworzenie infrastruktury wsparcia dla podmiotów ekonomii społecznej w wymiarze systemowym, instytucjonalnym, prawnym, finansowym i edukacyjnym (MPiPS)

3.2.4. Przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego, w tym wśród młodzieży w wieku 15-24 lata (MPiPS)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Realizacja przez OHP projektu „Nowe perspektywy” (MPiPS)
- Realizacja przez OHP projektu „Młodzieżowa Akademia Umiejętności 2” (MPiPS)

3.2.5. Rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych (MPiPS)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Subsydiowanie zatrudnienia osób niepełnosprawnych(MPiPS)
- Refundacja obowiązkowych składek na ubezpieczenia społeczne osób niepełnosprawnych(MPiPS)
- Zwiększanie szans na zatrudnienie osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy poprzez wsparcie w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych oraz uzyskaniu doświadczenia zawodowego w formach przewidzianych w przepisach o rehabilitacji zawodowej (MPiPS)

3.2.6. Integracja społeczna imigrantów (MPiPS)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Przygotowanie dokumentu strategicznego dot. polskiej polityki integracji cudzoziemców – „Polska polityka integracji cudzoziemców - założenia i wytyczne” (MPiPS)

3.2.7. Zaprojektowanie systemu usług społecznych odpowiadających na nowe wyzwania w zakresie wykluczenia społecznego (MPiPS)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Przeprowadzenie szkoleń dla pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej w zakresie wdrażania wypracowanych standardów usług pomocy i integracji społecznej oferowanych przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej np. dla osób starszych, niepełnosprawnych, interwencji kryzysowej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie itd. (MPiPS)

3.2.8. Budowa spójnego systemu wspierania rodziny i opieki nad dzieckiem (MPiPS)

Zadania do realizacji w 2012/2013

- Realizacja trzech programów z obszaru wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz finansowanie funkcjonowania ośrodków adopcyjnych (MPiPS)
- Realizacja programu „Świetlica-Dzieci-Praca” na rzecz wsparcia dziecka i rodziny w gminie w latach 2011-2015 (MPiPS)

Załącznik nr 1 - Realizacja zaleceń Rady UE z 12 lipca 2011 r.

Główny obszar interwencji	Numer zalecenia	Numer działania	Opis działań					Wpływ na finanse publiczne
			Działanie	Instrumenty prawne/administracyjne	Cele	Postęp w realizacji	Ryzyka w procesie realizacji	
Finanse publiczne	CSR 3	1	Podwyższenie ustawowego wieku emerytalnego dla służb mundurowych.	Zmiany w ustawach regulujących zaopatrzenie emerytalne służb mundurowych.	Istotą projektowanych zmian jest wydłużenie okresu służby funkcjonariuszy i żołnierzy zawodowych tak, aby nabycie uprawnień emerytalnych następowało po spełnieniu łącznie dwóch warunków: posiadania 25-letniego stażu służby oraz osiągnięcie wieku 55 lat.	10 stycznia – 10 lutego 2012 roku projekt ustawy o zmianie odpowiednich ustaw został poddany konsultacjom społecznym. Następnie odbyły się negocjacje z przedstawicielami związków zawodowych służb mundurowych. W dniu 20 kwietnia br. projekt został przyjęty przez Radę Ministrów. Przewidywana data realizacji działania: do końca 2012 r. Nowy system emerytur mundurowych obejmować będzie obligatoryjnie wyłącznie żołnierzy i funkcjonariuszy przyjętych do służby po raz pierwszy po 31 grudnia 2012 r.		
		2	Poszerzenie katalogu form dodatkowego oszczędzania w III filarze – Indywidualne Konta			Ustawa z dnia 25 marca 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych poszerzyła katalog produktów związanych z dobrowolnym oszczędzaniem na emeryturę. Obok funkcjonujących już indywidualnych kont emerytalnych (IKE) oraz		

		Zabezpieczenia Emerytalnego.			pracowniczych programów emerytalnych (PPE), od 1 stycznia 2012 r. oszczędzający mają dodatkowo możliwość założenia indywidualnego konta zabezpieczenia emerytalnego (IKZE).		
3	Stopniowe podwyższanie wieku emerytalnego mężczyzn i kobiet.	Zmiana ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.	Zrównoważenie finansów publicznych i zapewnienie adekwatności świadczeń emerytalnych.	14 lutego br. projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw, został skierowany do konsultacji międzyresortowych i społecznych, a następnie przyjęty przez Radę Ministrów 20 kwietnia br. Przewidywana data uchwalenia ustawy: do końca 2012 r. Osiągnięcie przewidywanej granicy wieku emerytalnego: dla mężczyzn – rok 2020, dla kobiet – rok 2040.			
4	Zmiana przepisów dotyczących składek na rolniczy fundusz ubezpieczenia społecznego (KRUS), aby lepiej odzwierciedlały indywidualne dochody.			Prowadzone są prace analityczno-studyjne nad koncepcją reformy ubezpieczenia społecznego rolników. Opracowanie koncepcji planowane jest, zgodnie z expose Prezesa Rady Ministrów, po uprzednim wdrożeniu systemu obowiązkowej rachunkowości w gospodarstwach rolnych i opracowaniu systemu opodatkowania dochodów z działalności rolniczej, tj. po 2013 r.			
5	Uzależnienie wysokości składek zdrowotnych rolników od ich dochodów.			1 lutego 2012 r. weszła w życie ustawa z dnia 13 stycznia 2012 r. <i>o składkach na ubezpieczenie zdrowotne rolników za 2012 r.</i> , zgodnie z którą rolnicy prowadzący gospodarstwa rolne o powierzchni 6 ha przeliczeniowych i większe zobowiązani zostali do opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne za wszystkie osoby ubezpieczone w ich gospodarstwach rolnych. Składka jest		Obniżenie dotacji budżetowej do Funduszu Emerytalno-Rentowego KRUS na ubezpieczenie zdrowotne	

						<p>progresywna i wzrasta wraz z wielkością prowadzonego gospodarstwa rolnego. Dalsze prace w zakresie uzależnienia wysokości składek zarówno zdrowotnych, jak i emerytalno-rentowych od dochodów rolników, prowadzone będą po wdrożeniu systemu obowiązkowej rachunkowości w gospodarstwach rolnych (tj. zgodnie z exposé Premiera po 2013 r.).</p>		rolników już w 2012 r. (o 107 mln zł).
Rynek pracy	CSR 4	1	Wprowadzenie strategii uczenia się przez całe życie.			<p>Zgodnie z decyzją Komitetu Koordynacyjnego do spraw polityki rozwoju z 8 grudnia 2011 r. dokument strategiczny „Perspektywa uczenia się przez całe życie” zostanie włączony do Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego w formie aneksu. Dokument ma charakter horyzontalny, zatem cele w nim określone mogą być osiągnięte tylko poprzez realizację programów implementacyjnych sformułowanych w oparciu o zapisy pozostałych strategii składających się na system planowania strategicznego w Polsce (strategie: długookresowa, średniookresowa i 9 strategii zintegrowanych).</p>		
		2	Rozszerzenie programów praktyk zawodowych i specjalnych programów kształcenia i szkolenia zawodowego dla pracowników w starszym wieku i o niskich kwalifikacjach.			<p>Program „Solidarność Pokoleń. Działania na rzecz aktywizacji zawodowej osób w wieku 50+” jest na bieżąco monitorowany i uaktualniany. Została przygotowana aktualizacja dokumentu implementacyjnego do tego programu. Znalazły się tam nowe zadania na rzecz wsparcia osób zatrudnionych w wieku 50+, realizowane w regionach przez urzędy marszałkowskie i wojewódzkie urzędy pracy ze środków europejskich w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Ogółem na realizację wsparcia na rzecz osób 50+ w ramach POKL została alokowana kwota w wysokości 1,8 mld zł. Szacuje się, że do końca</p>		

						2015 r. 150 tys. osób w wieku 50+ zostanie objętych wsparciem aktywizacyjno-zawodowym, zaś 10,5 tys. otrzyma pomoc na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej. Dokument został przekazany pod obrady Komitetu Stałego Rady Ministrów.		
		3	Wzmocnienie powiązań pomiędzy środowiskiem naukowym i przemysłem poprzez wdrażanie programu „Budujemy na wiedzy”.			<p>W wyniku wejścia w życie pakietu 6 ustaw reformujących naukę:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ utworzono Narodowe Centrum Nauki (NCN) przyznające granty badawcze we wszystkich obszarach nauki z zachowaniem zasad konkursowych, ▪ rozszerzono kompetencje Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR), powołanego do realizacji polityki państwa w zakresie finansowania badań stosowanych, ▪ Rada Ministrów przyjęła Krajowy Program Badań, jako podstawę do tworzenia programów strategicznych NCBiR, ▪ powołano Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych, jako ciało opiniodawcze przy ministrze nauki, ▪ wprowadzono projakościowe zmiany w funkcjonowaniu Polskiej Akademii Nauk oraz instytutów badawczych, ▪ Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego stało się instytucją realizującą strategiczne zagadnienia z zakresu nauki, takie jak: polityka naukowa, współpraca z UE, finansowanie działalności statutowej jednostek naukowych, inwestycji. Natomiast finansowanie projektów badawczych zostało przeniesione do NCN (badania podstawowe) oraz do NCBiR (badania stosowane i prace rozwojowe). 		

		4	Reforma szkolnictwa wyższego (program „Partnerstwo dla wiedzy”).	Ustawa z 18 marca 2011 r., wprowadzająca reformę systemu szkolnictwa wyższego.	Dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy.	<p>Działania, które zostały podjęte w wyniku wejścia w życie ustawy reformującej szkolnictwo wyższe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przygotowanie, przyjęcie i wdrażanie systemu zapewniania jakości kształcenia na poziomie wyższym opartego na ocenie efektów kształcenia; ▪ przygotowanie, przyjęcie i wdrażanie nowego modelu kształcenia w uczelniach, między innymi poprzez wprowadzenie do materii prawnej Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego; ▪ utworzenie instytucji Rzecznika Praw Absolwenta, którego zadaniem jest między innymi analizowanie sytuacji absolwentów na rynku pracy i stopnia ich dostępu do określonych zawodów; ▪ zwiększanie liczby studentów studiów na kierunkach ścisłych i technicznych, między innymi poprzez realizację rządowego programu kierunków zamawianych; ▪ wprowadzenie do systemu finansowania szkolnictwa wyższego dotacji projakościowej; ▪ umożliwienie uczelniom prowadzenia badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz podmiotów gospodarczych (w ramach wyodrębnionych form działalności, w tym w drodze utworzenia spółki celowej) oraz prowadzenia studiów o profilu praktycznym z udziałem podmiotów gospodarczych. 		
	CSR 5	1	Zapewnienie stabilnego finansowania placówek opieki	Ustawa z 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w	Zwiększenie udziału kobiet w rynku pracy oraz odsetka	Ustawa ustanowiła nowe podstawy prawne do funkcjonowania różnych form opieki nad małymi dziećmi poza ogniskiem rodzinnym. Program "Małuch" przewiduje dofinansowanie		W 2011 r. na realizację Programu "Małuch" z

			nad dziećmi w wieku przedszkolnym oraz zwiększenie odsetka dzieci poniżej 3 lat objętych instytucjonalnym i formami opieki.	wiek do lat 3. Resortowy program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 "Maluch". Program Operacyjny Kapitał Ludzki (POKL).	dzieci w wieku do lat 3 objętych instytucjonalnymi formami opieki.	ze środków budżetu państwa - w drodze otwartego konkursu ofert - inicjatyw dotyczących tworzenia przez gminy różnych instytucji opieki nad małymi dziećmi. W ramach planu działania POKL na rok 2012 (Priorytet I Zatrudnienie i Integracja Społeczna) zostały przewidziane środki w kwocie ok. 200 mln zł (50 mln. euro) na projekty konkursowe dotyczące wsparcia tworzenia i funkcjonowania żłobków i klubów dziecięcych oraz wsparcie usług świadczonych przez dziennego opiekuna.		rezerwy celowej poz. 66 przekazano środki w wysokości 18,8 mln zł. W roku 2012 również zarezerwowane są środki na ten cel w wysokości 40 mln zł.
Rynek produktów i usług	CSR 6	1	Wsparcie inwestycji w sektorze energetycznym, w tym niskoemisyjnych technologii.	Ustawa Prawo energetyczne.	Wsparcie wytwarzania energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji oraz skorelowanie go z systemem handlu uprawnieniami do emisji CO ₂ . Wprowadzenie do systemu tzw. inteligentnego opomiarowania, które zmobilizuje odbiorcę do bardziej efektywnego i racjonalnego zużycia energii elektrycznej.	Projekt ustawy Prawo energetyczne został przesłany do uzgodnień międzyresortowych i społecznych 22 grudnia 2011 r.		
		2	Ułatwienie realizacji	Ustawa o korytarzach	Usprawnienie pozyskiwania	Projekt ustawy o korytarzach przesyłowych w trakcie przygotowania przez Ministerstwo		

			inwestycji sieciowych w energetyce, w tym rozwoju transgranicznych międzysystemowych połączeń elektroenergetycznych sieci przesyłowych.	przesyłowych.	nieruchomości pod inwestycje sieciowe. Zapewnienie oszczędnego gospodarowania gruntami przeznaczonymi na korytarze przesyłowe. Uregulowanie kwestii tzw. zaszczości.	Gospodarki.		
	3	Implementacja do polskiego porządku prawnego dyrektywy 2009/28/WE.	Ustawa o energii ze źródeł odnawialnych. Nowelizacja ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych. Kontynuacja realizacji <i>Wieloletniego programu promocji biopaliw i innych paliw odnawialnych w transporcie na lata 2008 – 2014</i> , przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 24 lipca		Wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w końcowym zużyciu energii brutto do poziomu 15% oraz osiągnięcie 10% udziału energii odnawialnej w transporcie w 2020 roku.	Projekty ustaw w trakcie opracowania przez Ministerstwo Gospodarki.		

				2007 roku.				
		4	Opracowanie wieloletniego planu inwestycji w infrastrukturę kolejową i wdrożenie centralnego planu dotyczącego transportu kolejowego.	Ustawa o transporcie kolejowym oraz Ustawa o finansach publicznych. Kontynuacja realizacji <i>Wieloletniego Programu Inwestycji Kolejowych do roku 2013 z perspektywą do roku 2015</i> oraz <i>Master Planu dla transportu kolejowego w Polsce do 2030 roku</i> .	Uzyskanie poziomu jakości usług świadczonych przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., w pełni dostosowanego do oczekiwań i potrzeb przewoźników oraz ich klientów. Przez jakość należy tu rozumieć: stabilną działalność zarządcy infrastruktury zwiększenie poziomu bezpieczeństwa, maksymalizację prędkości przejazdów pociągów, podniesienie parametrów infrastruktury, ograniczenie skutków negatywnego oddziaływania na środowisko.	7 listopada 2011 r. Rada Ministrów przyjęła Uchwałę Nr 219/2011 w sprawie ustanowienia Wieloletniego Programu Inwestycji Kolejowych do roku 2013 z perspektywą do roku 2015. Wieloletni Program wpisuje się w założenia przyjęte w <i>Master Planie dla transportu kolejowego w Polsce do 2030 roku</i> . Dokument strategiczny <i>Master Plan</i> jest w trakcie aktualizacji (m. in. Wypełnienie obowiązków formalnych, uaktualnienie zapisów w związku z ze zmianami zachodzącymi na rynku kolejowym).	Ryzyko związane z wdrażaniem zalecenia wynika m.in. z: <ul style="list-style-type: none"> ▪ systemowych problemów w zakresie opracowywania dokumentacji i środowiskowej oraz uzyskiwania zgody administracyjnej na rozpoczęcie realizacji inwestycji; ▪ trudności w zachowaniu spójności pomiędzy krajowymi dokumentami strategicznymi (w tym również wpływ ustawodawstwa UE); ▪ braku 	W 2011 roku ze środków budżetu państwa w ramach Wieloletniego Programu Inwestycji Kolejowych do roku 2013 z perspektywą do roku 2015, wydatkowano ponad 1,17 mld zł, zaś budżet środków europejskich wyniósł ponad 0,18 mld zł. W roku 2012 przewiduje się odpowiednio: 1,91 mld zł i 2,51 mld zł, zaś w roku 2013 - 3,41 mld zł i 4,77 mld zł.

							<p>spodziewanych efektów w negocjacjach z KE w zakresie odstąpienia od rygorów proceduralnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ konieczności wprowadzenia szczególnych rozwiązań w zarządzaniu- np. zapewnienie optymalnego rozkładu jazdy oraz jego odbiór społeczny; ▪ niemożliwością wypracowania akceptowalnych prognoz rozwojowych w związku ze skutkami kryzysu gospodarczego; ▪ możliwości wykonawcz 	
--	--	--	--	--	--	--	--	--

							<p>ych podmiotów realizujących h zalecenia – np. wydłużony w stosunku do terminów umownych okres projektowania lub budowy, występowanie nieprzewidzianych robót dodatkowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ewentualny brak środków zapewniających zbilansowanie finansowania, wynikający np. ze zmiany zakresów i wartości projektów. 	
CSR 7	1	Uproszczenie procedur prawnych związanych z	Nowelizacja Kodeksu postępowania cywilnego oraz	Odformalizowanie i uproszczenie postępowania w	Uchwalona 16 września 2011 r. ustawa o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 233, poz. 1381) wejdzie w życie 3 maja			

		egzekwowaniem zobowiązań umownych.	niektórych innych ustaw.	sprawach gospodarczych, przez poddanie spraw między przedsiębiorcami tym samym regułom procesowym, które obowiązują wszystkie podmioty w postępowaniu cywilnym. Zwiększenie efektywności postępowania egzekucyjnego.	2012 r. Prowadzone są też prace nad kolejną nowelizacją Kodeksu postępowania cywilnego i opracowaniem ogólnych proceduralnych rozwiązań dotyczących informatyzacji postępowania sądowego z wykorzystaniem modelu postępowania hybrydowego. W celu odciążenia sędziów od wykonywania czynności nie związanych bezpośrednio z orzekaniem planuje się również dalsze poszerzenie kompetencji referendarzy sądowych w postępowaniu klauzulowym i egzekucyjnym, co powinno przyczynić się do skrócenia czasu trwania postępowań sądowych.		
	2	Wdrożenie dyrektywy 2011/7 z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych.	Nowelizacja ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.	Ograniczenie zatorów płatniczych zarówno w transakcjach między przedsiębiorcami, jak i między przedsiębiorcami a organami publicznymi.	Ministerstwo Gospodarki przygotowało założenia do ustawy o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, które przesłane zostały do konsultacji wewnętrznych. Nowelizacja przewiduje takie instrumenty, jak 30-dniowy termin płatności dla organów publicznych, zwrot kosztów dochodzenia należności czy zaostrenie klauzul umownych.		
	3	Dokonanie przeglądu przepisów dotyczących budownictwa i zagospodarowania przestrzennego.		Uproszczenie procedur odwoławczych i przyspieszenie procedur administracyjnych.	W zakresie przepisów dotyczących budownictwa - dokonano przeglądu przepisów oraz ustalono propozycje głównych zmian, które uwzględniono w obecnie opracowywanym projekcie założeń do ustawy Kodeks Budowlany (projekt założeń do ustawy Prawo Budowlane został wpisany do wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów). W		

						zakresie zagospodarowania przestrzennego – trwa analiza funkcjonowania przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o <i>planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym</i> (Dz. U. nr 80, poz. 717 z późn. zm.).		
--	--	--	--	--	--	--	--	--

Załącznik nr 2 - Realizacja zobowiązań w ramach Paktu Euro Plus w 2011r.

Zobowiązanie	Podjęte działania	Realizacja
Wspieranie konkurencyjności		
Wdrożenie reformy systemu nauki. Zostanie wprowadzony nowy model finansowania nauki na zasadach konkurencyjności, jakości i przejrzystości procedur, a także nowy system oceny jakości pracy jednostek naukowych oparty o działanie niezależnej Komisji Ewaluacji.	Wydano niezbędne akty wykonawcze, na podstawie których nastąpiło uruchomienie nowych zasad finansowania nauki, a także wdrożono nowy system oceny jakości pracy jednostek naukowych.	Zobowiązanie zrealizowane
Wsparcie początkujących naukowców. Narodowe Centrum Nauki, nowa agencja dystrybuująca fundusze na badania podstawowe przeznaczy min. 20 proc. wszystkich środków na badania młodych naukowców. Dodatkowo młodzi uczeni będą otrzymywać środki z dotacji na badania własne uczelni, ok. 90 mln zł w 2011r. Specjalnie dla nich powstał także program <i>Juventus Plus</i> o wartości 40 mln zł.	Narodowe Centrum Nauki uruchomiło konkursy na rzecz młodych naukowców. W 2011 r. po raz pierwszy przyznano w ramach dotacji na działalność statutową jednostek naukowych środki na działalność polegającą na prowadzeniu badań naukowych lub prac rozwojowych oraz zadań z nimi związanych, służących rozwojowi młodych naukowców oraz uczestników studiów doktoranckich. Środki te rozdzielane są w jednostkach naukowych w wewnętrznym trybie konkursowym. Na cel przyznano 98 mln zł. W ramach pierwszego konkursu programu <i>Juventus Plus</i> , który został przeprowadzony na koniec 2010 r., podpisano 313 umów na kwotę 40 mln zł. W grudniu 2011 r. przeprowadzono drugi konkurs w ramach programu <i>Juventus Plus</i> , a w styczniu 2012 r. wydano 289 decyzji przyznających środki na realizację projektów na łączną kwotę 73 mln zł.	Zobowiązanie zrealizowane
Transfer wiedzy do gospodarki. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR), przekaże środki w kwocie 600 mln zł na badania dla przedsiębiorców oraz konsorcjów uczelni z przedsiębiorcami. Budżet NCBiR będzie zwiększał się stopniowo z 600 mln zł w roku bieżącym do 1,5 mld zł w 2020r. Pozyskiwanie środków na badania przez małe i średnie firmy będzie łatwiejsze dzięki zniesieniu dotychczasowych barier proceduralnych. Jednostki badawczo-rozwojowe zostały przekształcone w instytuty badawcze podlegające ścisłym zasadom oceny jakości. Zadaniem instytutów jest realizowanie badań na potrzeby gospodarki oraz transfer technologii do przemysłu.	Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Narodowe Centrum Badań i Rozwoju przekazały w 2011 roku środki w kwocie ok. 1,8 mld zł na wsparcie badań stosowanych i prac rozwojowych.	Zobowiązanie zrealizowane
Wdrożenie reformy systemu szkolnictwa wyższego, w tym systemu kształcenia opartego na Krajowych Ramach Kwalifikacji, co spowoduje zmiany w kierunku poprawy jakości kształcenia, lepszego dopasowania kształcenia do potrzeb rynku pracy oraz zwiększenia oddziaływania szkół wyższych na otoczenie społeczno-gospodarcze. Zostaną wyłonione Krajowe Naukowe Ośrodki Wiodące (KNOW), czyli najlepsze uczelnie publiczne i	Przyjęcie w dniu 18 marca 2011 r. przez Sejm RP ustawy o zmianie ustawy – <i>Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytułach naukowych oraz o stopniach i tytułach w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw</i> , która reformuje system szkolnictwa wyższego w Polsce. Ustawa weszła w życie w dniu 1 października 2011 r.	Zobowiązanie zrealizowane

<p>niepubliczne. KNOW-y będą wybierane na drodze konkursów w poszczególnych obszarach wiedzy. Wyboru dokonają niezależne komisje z udziałem międzynarodowych ekspertów. KNOW-y otrzymają dodatkowe finansowanie przez pięć lat, z możliwością wydłużenia o dalsze pięć lat w zależności od jakości. Na finansowanie projakościowe przeznaczonych zostanie w nowym roku akademickim 230 mln. zł.</p>		
<p>Kluczem dla konkurencyjności oraz podstawą wspólnego rynku jest odpowiednia infrastruktura. Dlatego priorytetem jest stworzenie nowoczesnej sieci drogowej, kolejowej, energetycznej i cyfrowej.</p>	<p><i>Sieć kolejowa</i> W celu stworzenia nowoczesnej sieci kolejowej, Rada Ministrów RP w 2011 r. przyjęła Wieloletni Program Inwestycji Kolejowych do roku 2013 z perspektywą do roku 2015 W 2011 r. zakres inwestycji objętych Programem wyniósł 3,06 mld złotych. W wyniku realizacji zadań ujętych w Programie w 2011 r. przebudowano 392,3 km linii kolejowych (dotyczy projektów finansowanych ze środków budżetu państwa i z budżetu środków europejskich, bez linii o znaczeniu obronnym)</p> <p><i>Cyfrowa</i> Działania formalno-prawne</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) monitoring <i>Ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych i przygotowanie projektu jej nowelizacji</i> (ii) nowelizacja rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (iii) opracowywanie przepisów technicznych dla kanałów technologicznych w pasie drogowym (iv) wdrożenie <i>Ustawy z dnia 30 czerwca 2011 r. o wdrożeniu naziemnej telewizji cyfrowej</i> i uwolnienie „dywidendy cyfrowej” <p>Realizacja projektu pn. <i>Projekt systemowy – działania na rzecz rozwoju szerokopasmowego dostępu do Internetu</i> – działanie w toku</p> <p>Realizacja projektu <i>System Informacyjny o infrastrukturze szerokopasmowej i portal Polska Szerokopasmowa (SIPS, 2009-2012)</i> – działania zakończone – Ogólnopolska baza danych o infrastrukturze telekomunikacyjnej.</p>	<p>Zobowiązanie częściowo zrealizowane</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) zrealizowane częściowo (ii) zrealizowane częściowo (iii) zrealizowane częściowo (iv) zrealizowane <p>Zobowiązanie zrealizowane częściowo</p> <p>Zobowiązanie zrealizowane</p>
<p>W realizacji jest program budowy dróg o dużej przepustowości, stanowiących sieć połączeń pomiędzy największymi ośrodkami gospodarczymi kraju. Do końca 2012r. zostanie rozpoczętych 79 nowych projektów obejmujących budowę autostrad, dróg ekspresowych, obwodnic na drogach krajowych oraz przebudowę i wzmocnienie istniejącej sieci dróg krajowych. Zakładany efekt realizacji</p>	<p>Aktualnie realizowany jest program wieloletni pn. „Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2011 – 2015”. W wyniku realizacji zadań ujętych w Programie, w 2011 r. oddanych zostało do ruchu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 217,3 km autostrad, ▪ 95,8 km dróg ekspresowych, ▪ 29,8 km obwodnic, 	<p>Zobowiązanie częściowo zrealizowane</p>

<p>rozpoczętych w ciągu najbliższego roku projektów to:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 727,6 kilometry autostrad oddanych do ruchu, ▪ 513,1 kilometrów dróg ekspresowych oddanych do ruchu, ▪ 15 obwodnic (117,6 km) oddanych do ruchu, ▪ 181,3 kilometrów dróg krajowych wzmocnionych i przebudowanych. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 61,0 km dróg krajowych wzmocnionych lub przebudowanych. 	
<p>Inwestycje w infrastrukturę energetyczną charakteryzują się długim okresem realizacji, stąd w zakresie infrastruktury energetycznej w sektorze gazu do 2014r. planowanych jest szereg inwestycji, w wyniku których istotnie wzmocnione zostanie bezpieczeństwo energetyczne kraju (m.in. dostęp do nowych źródeł gazu i nowe połączenia międzysystemowe).</p> <p>Zgodnie z planem rozwoju systemu przesyłowego do 2014 r. planuje się inwestycje o łącznej wartości ponad 8 mld zł, czego efektem będzie wybudowanie gazociągów o łącznej długości 1127 km, grupy obiektów obejmujących budowę tłoczni i węzłów oraz terminalu skroplonego gazu LNG w Świnoujściu.</p> <p>Do końca 2012r. szereg z tych projektów będzie w zaawansowanej realizacji. Ukończonych zostanie 272 km gazociągów oraz główne tłocznie gazu.</p>	<p>Cele są w trakcie realizacji, dotychczas udało się zrealizować następujące elementy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wrzesień 2011 r. – uruchomienie połączenia międzysystemowego polsko – czeskiego w okolicy Cieszyna o przepustowości 0,5 mld m³/rok, ▪ wrzesień 2011 r. – oddanie do użytku zmodernizowanej tłoczni Jarosław na węzle gazowym Drozdowicze – Hermanowice, ▪ 2011 r. – zakończenie budowy gazociągu Włocławek-Gdynia, tłoczni gazu w Goleniowie, ▪ styczeń 2012 r. – zakończenie rozbudowy połączenia międzysystemowego polsko – niemieckiego w okolicy Lasowa – zwiększenie możliwości odbioru gazu z ok. 1 do 1,5 mld m³/rok, ▪ Obecnie zgodnie z harmonogramem trwa realizacja inwestycji – budowa terminalu LNG w Świnoujściu. <p>Jednocześnie OGP Gaz – System SA potwierdza, że w okresie 2009 – 2012 plan zostanie zrealizowany: do końca 2012 r. szereg z tych projektów będzie w zaawansowanej realizacji. Ukończonych zostanie 272 km gazociągów oraz główne tłocznie gazu.</p>	<p>Zobowiązanie częściowo zrealizowane</p>
<p>W zakresie rozbudowy pojemności magazynowych gazu do 2015 r. pojemność czynna głównych magazynów podziemnych wzrosła w Polsce z obecnych 1,6 mld m³ do 2,6 mld m³. Planowane inwestycje w tym zakresie przekroczą 3,4 mld zł, z czego gros inwestycji na łączną kwotę ponad 2,5 mld zł. zostanie zakończone w 2012r. i zwiększy pojemność magazynową o ponad 0,8 mld m³.</p>	<p>Lipiec 2011 r. – zakończenie rozbudowy Podziemnego Magazynu Gazu w Strachocinie i dzięki temu zwiększyła się jego ze 150 mln m³ do 330 mln m³. Łączna pojemność czynna PMG wzrosła z poziomu 1,6 mld m³ do ok. 1,8 mld m³, Obecnie trwa realizacja programu inwestycyjnego w zakresie rozbudowy podziemnych magazynów gazu.</p>	<p>Zobowiązani e częściowo zrealizowane</p>
<p>W sektorze elektroenergetycznym inwestycje będą realizowane sukcesywnie od 2011r. do 2015r. W tym okresie wartość tych inwestycji przekroczy 8,5 mld zł, w tym nowe przyłączenia 857 mln zł, wyprowadzenia mocy 2,8 mld zł, nakłady na bezpieczeństwo pracy sieci 2,4 mld zł, połączenia transgraniczne 2,5 mld zł.</p>	<p>Inwestycje w sieci przesyłowe systematycznie realizuje Spółka PSE Operator S.A. W 2011 roku na ten cel przeznaczono 650 mln. zł.</p>	<p>Zobowiązanie częściowo zrealizowane</p>
<p>Rząd będzie wspierał inwestycje w zakresie efektywności energetycznej, na co przeznaczy w 2011r. kwotę 224,7 mln zł.</p>	<p>Środki przekazane beneficjentom w przedmiotowym zakresie w 2011 r. w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i</p>	<p>Zobowiązanie zrealizowane</p>

	Środowisko Program wspierania przedsięwzięć termomodernizacyjnych i remontowych	
Wdrożenie Narodowego Planu Szerokopasmowego służącego zwiększeniu dostępności i szybkości Internetu. Inwestycje wiążą się z długofalowym planowaniem i do 2015r. pochłoną 4,3 mld zł.	Wdrożenie Narodowego Planu Szerokopasmowego służącego zwiększeniu dostępności i szybkości Internetu – działanie w toku. Inwestycje wiążą się z długofalowym planowaniem i do 2015 r. pochłoną 4,3 mld zł.	Zobowiązanie w toku realizacji
Wprowadzenie ograniczeń barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców przez zastąpienie zaświadczeń oświadczeniami. Działanie usprawni kontakt przedsiębiorców i obywateli z administracją, co zmniejszy koszt funkcjonowania przedsiębiorstw. Przedsiębiorcy i obywatele zostaną zwolnieni z obowiązku przedstawiania ponad 200 zaświadczeń różnego typu.	Cel został zrealizowany w 2011 r. poprzez uchwalenie ustawy o ograniczaniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców.	Zobowiązanie zrealizowane
Zmiany w krajowym systemie prawnym, 28 rozwiązań znoszących istniejące bariery w systemie prawa gospodarczego. Nastąpi również znaczna redukcja obciążeń administracyjnych (redukcja 50 obowiązków informacyjnych), która powinna przynieść przedsiębiorcom oszczędności rzędu 3,14 mld PLN rocznie. Koszty administracyjne z tytułu ich wypełniania szacuje się na ok. 6,35 mld zł rocznie.	Cel został zrealizowany w 2011 r. poprzez uchwalenie ustawy z dnia 16 września 2011 r. o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców	Zobowiązanie częściowo zrealizowane (zredukowano mniejszą liczbę obowiązków niż założono).
Zastąpienie zezwoleń wpisami w rejestrze działalności regulowanej oraz likwidacja niektórych rejestrów działalności regulowanej. Obniżenie kosztów wpisu sądowego do rejestru przedsiębiorców o 50%.	Cel został zrealizowany w 2011 r. poprzez uchwalenie ustawy o ograniczaniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców	Zobowiązanie zrealizowane
Dla zwiększenia konkurencyjności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw zostaną wprowadzone ułatwienia w dostępie do kredytu bankowego oraz w utrzymaniu płynności finansowej w trakcie realizacji i po zakończeniu inwestycji technologicznych. Zniesienie obostrzeń w postaci uzależnienia spłaty kredytu technologicznego od wielkości sprzedaży (umożliwi to beneficjentom kredytu technologicznego utworzenie około 4 tys. nowych miejsc pracy). Ponadto przedsiębiorstwa będą mogły uzyskać wypłatę premii technologicznej jednorazowo po zakończeniu realizacji inwestycji technologicznej.	Cel został zrealizowany poprzez wejście w życie 23 maja 2011 r. nowelizacji ustawy z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej.	Zobowiązanie zrealizowane
Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości przeznaczy blisko 5,3 mld złotych na wsparcie przedsiębiorstw i instytucji otoczenia biznesu celem poprawy konkurencyjności.	W 2011 r. w ramach realizowanych działań Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości wypłaciła 4,4 mld zł na wsparcie przedsiębiorstw i instytucji otoczenia biznesu celem poprawy konkurencyjności.	Zobowiązanie częściowo zrealizowane
Mechanizm indeksacyjny stosowany jest przy ustalaniu wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę. Ostatecznie jednak o poziomie minimalnego wynagrodzenia przesądzą negocjacje w Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych, w przypadku		Nie wymaga podejmowania działań

braku porozumienia decyzję podejmuje Rada Ministrów.		
Utrzymanie polityki zamrożonych płac w sektorze publicznym. Celem podniesienia konkurencyjności gospodarki wzrosną jedynie płace w dziedzinie nauki i edukacji. Od 1 września 2011 r. zakłada się wzrost wynagrodzeń nauczycieli o 7%.	Od września 2011 r. zostały wdrożone podwyżki dla nauczycieli, które spowodowały wzrost ich średnich wynagrodzeń o 7%	Zobowiązanie zrealizowane
Wspieranie zatrudnienia		
W celu wsparcia zatrudnienia będzie kontynuowana polityka redukcji kosztów pracy poprzez utrzymanie obniżonej składki rentowej z 13% do 6%.	Konieczne stało się podniesienie składki na ubezpieczenie rentowe o 2 pkt procentowe – z 6% do 8% (zmiana wprowadzona od 1 lutego 2012 r.)	Zobowiązanie częściowo zrealizowane
Wprowadzenie możliwości kształcenia przy udziale pracodawcy polepszy integrację uczelni z otoczeniem gospodarczym. Praktycy będą mogli włączyć się do procesu dydaktycznego przy tworzeniu programów studiów, realizacji procesu kształcenia oraz ocenie jego efektów. Celem tych działań jest lepsze dopasowanie kwalifikacji absolwentów do wymogów rynku pracy.	<p>Nowelizacja ustawy - <i>Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytułach naukowych oraz o stopniach i tytułach w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw</i> wprowadziła między innymi obowiązek współpracy uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w szczególności w zakresie prowadzenia badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz podmiotów gospodarczych – w wyodrębnionych formach działalności, w tym w drodze utworzenia spółki celowej.</p> <p>Realizacji tych zapisów służyć będą nowe instrumenty jak: powoływanie konwentów w ramach struktur uczelni, możliwość prowadzenia przez uczelnie studiów o profilu praktycznym z udziałem podmiotów gospodarczych, zaliczanie do minimum kadrowego (od roku akademickiego 2012/2013) w miejsce nauczyciela akademickiego posiadającego stopień naukowy doktora dwóch osób posiadających tytuł zawodowy magistra i które zdobyły doświadczenie zawodowe poza uczelniami w dziedzinie związanej z danym kierunkiem studiów, stosowanie przez Polską Komisję Akredytacji oceny dostosowania efektów kształcenia do potrzeb rynku pracy, a w szczególności wykorzystywania przez uczelnie opinii przedsiębiorców przy tworzeniu programów kształcenia, a także przyznawanie jednostkom naukowym statusu Krajowego Naukowego Ośrodka Wiodącego w oparciu o kryteria jakości prowadzonych badań naukowych oraz jakość kształcenia i współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.</p>	Zobowiązanie zrealizowane
Uruchomienie programu „Maluch”, który zapewni lepszą opiekę nad dziećmi w wieku do 3 lat. W 2011 r. przeznaczono na program 40 mln zł, co powinno spowodować wzrost o ok. 10 tys. liczby miejsc w instytucjach opieki nad małymi dziećmi, stworzyć nowe miejsca pracy w tych instytucjach (ponad 1000) oraz umożliwić powrót na rynek pracy rodzicom. W roku 2012 r. skala programu ma być większa o 50 %.	W budżecie państwa na 2011 r. na realizację programu zaplanowano środki finansowe w kwocie 40 mln zł, z czego przekazano kwotę 18,8 mln zł. Niższe wykonanie programu w 2011 r. niż planowano jest związane z jego uruchomieniem w trakcie roku budżetowego. Przewiduje się, że w 2012 r. zaangażowanie samorządów będzie znacznie wyższe.	Zobowiązanie częściowo zrealizowane

Zwiększenie stabilności finansów publicznych		
Krajowe ramy fiskalne w Polsce oparte są na kilku regułach, z których najważniejszą jest reguła długu ujęta w Konstytucji RP oraz ustawie o finansach publicznych. Głównym celem jest niedopuszczenie do przekroczenia przez państwowy dług publiczny limitu 60% PKB.		Nie wymaga podejmowania działań
Dodatkowo wprowadzone zostaną nowe regulacje, które zdefiniują relację deficytu do dochodów jednostek samorządu terytorialnego na określonym poziomie.	Trwają prace (etap uzgodnień międzyresortowych) nad nowelizacją ustawy o finansach publicznych, która przewiduje wprowadzenie reguły ograniczającej poziom deficytu podsektora samorządowego. Wprowadzenie reguły było niemożliwe ze względu na modyfikację planowanej formuły nowej reguły dla podsektora samorządowego. Nie będzie ona dotyczyć „relacji deficytu do dochodów”, lecz ograniczać łączny poziom deficytu podsektora samorządowego.	Niezrealizowane z powodu modyfikacji planowanej reguły
Nową regułą, która obowiązuje od 2011 r., jest wydatkowa reguła dyscyplinująca. Ogranicza ona tempo wydatków dyskrejonalnych i nowych wydatków sztywnych. Obejmuje także nowe wydatki sztywne, jeśli determinujący je akt prawny zostanie zmodyfikowany. Wzrost ww. wydatków wymaga uwzględnienia w ogólnej puli wydatków dyskrejonalnych i nowych wydatków sztywnych, która nie może rosnąć więcej niż o 1% realnie w skali roku.		Nie wymaga podejmowania działań
Wprowadzenie dodatkowych rozwiązań, w tym wprowadzenie nowej trwałej reguły fiskalnej. Reguła ma zapewnić, po wcześniejszym obniżeniu deficytu, stabilizację salda sektora instytucji rządowych i samorządowych na poziomie MTO -1% PKB. Będzie to reguła wydatkowa nakładająca odpowiednie ograniczenia na wzrost wydatków publicznych, w szczególności zapewniając, że udział wydatków w PKB nie będzie rosnąć w sposób trwały. Trwają prace nad określeniem formuły trwałej reguły wydatkowej, a jej skuteczna implementacja wymaga spełnienia warunków wstępnych, w tym usprawnień procesu tworzenia budżetu i lepszej jakości sprawozdawczości w sektorze finansów publicznych.	Wypracowano analityczną postać reguły oraz zidentyfikowano zakres pozostałych zmian w obszarze krajowych ram fiskalnych, które są niezbędne do efektywnego wprowadzenia reguły w życie. Planowany termin przyjęcia przez Radę Ministrów projektu założeń do projektu ustawy zmieniającej ustawę o finansach publicznych: 3. kwartał 2012 r.	Zobowiązanie częściowo zrealizowane
Wzmacnianie stabilności finansowej		
Nowe regulacje krajowe w zakresie reorganizacji kryzysowej banków (bank resolution funds) – w tym tworzenie Funduszu Stabilizacyjnego, którego zadaniem będzie wspieranie działań mających na celu utrzymanie stabilności finansowej sektora bankowego oraz sektora spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych.	W 2011 r. prowadzono prace w ramach Grupy roboczej ds. opracowania projektu regulacji prawnych w zakresie zwiększenia stabilności SKOK. 2011 – prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym oraz niektórych innych ustaw w celu przyjęcia ostatecznych rozwiązań prawnych. Podjęte zostały działania związane z opracowaniem regulacji krajowych w zakresie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków. Powołano Grupę Roboczą Komitetu	Kontynuacja zadania / prac w 2012 r.

	<p>Stabilności Finansowej składającą się z przedstawicieli MF, KNF, NBP oraz BFG (który przewodniczy Grupie), której zadaniem jest przygotowanie i przedłożenie członkom KSF propozycji oraz kierunków zmian w krajowym porządku prawnym, dotyczącym procesu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków.</p>	
<p>Wspieranie działań Europejskiej Rady Ryzyka Systemowego, która powinna stać się kluczową instytucją dla oceny stabilności finansowej w Europie. Stanowisko ESRB powinno mieć kluczowe znaczenie dla prac Rady UE. (NBP, KNF)</p>	<p>Aktywne uczestnictwo NBP w pracach ESRB. Prezes NBP jest członkiem Rady Generalnej ESRB z prawem głosu; wchodzi w skład Komitetu Sterującego ESRB.</p> <p>Przedstawiciel NBP kierował pracami grupy eksperckiej ds. kredytów walutowych – raport końcowy grupy był podstawą do przyjęcia zalecenia ESRB nr /2011/1 w sprawie kredytów w walutach obcych z dnia 21 września 2011 r.</p> <p>NBP współpracował w tworzeniu zaleceń ESRB dotyczących mandatu makroostrożnościowego w krajach członkowskich UE, przyjętych przez Radę w grudniu 2011 r.</p> <p>KNF aktywnie się angażował w prace ESRB, m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Na posiedzeniu Rady Generalnej Przewodniczący KNF zaprezentował stanowisko ws. projektu nowelizacji dyrektywy CRD oraz nowego rozporządzenia CRR (tzw. pakiet CRD IV). ▪ Przedstawiciel KNF był współprzewodniczącym Wspólnej Grupy Roboczej ds. Wymiany Danych. Grupa ta sporządziła raport ws. pozyskiwania przez ESRB od Europejskich Urzędów Nadzorczych (EBA, ESMA i EIOPA) i analizy danych dotyczących analizy europejskiego rynku finansowego. Raport końcowy tej grupy został przyjęty na posiedzeniu Rady Generalnej ESRB. ▪ Przedstawiciele KNF brali udział w posiedzeniach Doradczego Komitetu Technicznego ESRB, w pracach grupy eksperckiej. Przedstawiciel UKNF brał udział w pracach gr. roboczej przygotowującej raport dot. potencjalnych ryzyk systemowych zw. z umożliwieniem przez rząd Węgier spłaty kredytów walutowych po sztywnym kursie. Grupa przygotowała raport końcowy, dyskutowany na posiedzeniu Rady Generalnej ESRB. 	<p>Zobowiązanie zrealizowano</p>

Załącznik nr 3 – Deklaracja na temat celów Rządu Rzeczypospolitej Polskiej na rok 2012 w związku z uczestnictwem w Pakcie Euro Plus

Zgodnie z rekomendacjami Rady Europejskiej z 1-2 marca 2012 roku Rząd Rzeczypospolitej Polskiej deklaruje następujące **główne reformy i zobowiązania** do realizacji, które mają na celu wspieranie konkurencyjności oraz zwiększenie stabilności finansów publicznych:

Zmiany wynagrodzeń w sektorze publicznym
1. Utrzymanie polityki zamrożonych płac w sektorze publicznym. Nieliczne wyjątki to m.in. planowany wzrost płac w dziedzinie nauki i edukacji. Od 1 września 2012 r. zakłada się wzrost wynagrodzeń nauczycieli o 3,8 %.
Konkurencyjność usług
2. Rozszerzenie dostępu do tzw. zawodów regulowanych (wymagających określonych kwalifikacji przewidzianych w przepisach prawa). Założenia do projektu ustawy o uchyleniu lub zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (planowane przyjęcie przez rząd: II kwartał 2012 r.).
Poprawa sytuacji demograficznej i dostosowanie do niej systemów emerytalnych
3. Reforma systemu emerytalnego - stopniowe zrównanie i podwyższenie wieku przechodzenia na emeryturę kobiet i mężczyzn do 67. roku życia (stopniowe wydłużenie z celem realizacji w 2020 r. mężczyźni, w 2040 r. kobiety). Projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (przyjęcie przez rząd - I półrocze 2012 r.).
Krajowe ramy fiskalne
4. Wprowadzenie nowej trwałej reguły fiskalnej dla całego sektora finansów publicznych. Celem projektowanej ustawy zmieniającej ustawę o finansach publicznych będzie zapewnienie długookresowej stabilności finansów publicznych. W założeniach do projektu ustawy, których przyjęcie przez Radę Ministrów planuje się na III kwartał br., zostaną wskazane narzędzia, których zastosowanie pozwoli na osiągnięcie ww. celu, m.in. wprowadzenie nowej reguły fiskalnej oraz zakres pozostałych zmian w obszarze krajowych ram fiskalnych, niezbędnych do efektywnego wprowadzenia reguły w życie.

Dodatkowo szereg działań i zobowiązań w ramach poszczególnych elementów Paktu Euro Plus obejmuje:

Wspieranie konkurencyjności:

• mechanizmy ustalania wynagrodzeń
O poziomie minimalnego wynagrodzenia przesadzają negocjacje w Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych, w przypadku braku porozumienia decyzję podejmuje Rada Ministrów. [zobowiązanie nie wymaga podejmowania działań]
• edukacja, B+R+I
Realizacja Programu Badań Stosowanych - w 2012 roku uruchomione będą dwa nabory wniosków w ramach programu (budżet każdego konkursu wynosi 240 mln zł, przy czym płatności będą realizowane w latach 2012-2014)
Realizacja Programu „TOP 500 Innovators” - w 2012 roku 120 uczestników odbędzie zagraniczne staże w ramach programu
• otoczenie przedsiębiorstw
Przygotowanie narzędzi do oceny skutków wprowadzenia danego projektu ustawy (IV kwartał 2012 r.) oraz wprowadzenie mechanizmu, który uniemożliwi przyjmowanie nadmiernej liczby ustaw (tylko jednoznacznie

pozytywna ocena wszystkich skutków danego projektu ustawy ma być warunkiem przekazania do parlamentu). Ograniczenie obciążeń administracyjnych i obowiązków informacyjnych dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej. Założenia do projektu ustawy o redukcji niektórych obciążeń administracyjnych w gospodarce (planowane przyjęcie przez rząd: III kwartał 2012 r.).
Usprawnienie i uproszczenie przebiegu procesu budowlanego, w tym skrócenie terminów wydawania pozwoleń na budowę (100 dni dla wielkich inwestycji, 60 dni dla małych). Przewidywany termin przyjęcia projektu nowej ustawy Prawo budowlane - do końca 2012 r.
Ograniczenie wymogów formalnych związanych z rozpoczynaniem działalności gospodarczej oraz rezygnacja z wymogu składania wielu formularzy i zaświadczeń (m.in. automatyczne nadawanie NIP i REGON). Założenia do projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym i innych ustaw (planowane przyjęcie przez rząd - III kwartał 2012 r.).
<ul style="list-style-type: none"> • pozostałe zobowiązania służące wspieraniu konkurencyjności
Podstawą konkurencyjności jest odpowiednia infrastruktura. W roku 2012 przewidywane jest oddanie do ruchu: <ul style="list-style-type: none"> – 407,3 km autostrad, – 409,3 km dróg ekspresowych, – 55 km obwodnic, – 20,1 km dróg krajowych wzmocnionych lub przebudowanych.
Przebudowa linii kolejowych o długości 413 km.
Rozwój infrastruktury teleinformatycznej zapewniającej dostęp do Internetu poprzez inwestycje publiczne (rządowe i samorządowe) oraz publiczno-prywatne, w szczególności na obszarach wiejskich. <ul style="list-style-type: none"> • Nowelizacja ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz Prawa telekomunikacyjnego (do grudnia 2012 r.) • Wsparcie ekspercko-doradcze i koordynacyjne co najmniej 30 projektów szerokopasmowych realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Wspieranie zatrudnienia:

<ul style="list-style-type: none"> • elastyczność i bezpieczeństwo na rynku pracy
Brak działania
<ul style="list-style-type: none"> • współczynnik aktywności zawodowej
Wsparcie zatrudnienia skrajnych grup wiekowych napotykających trudności na rynku pracy poprzez przygotowanie programu pilotażowego na rzecz młodzieży i wdrożenie na terenie kraju, zgodnie z obowiązującymi regulacjami, programów specjalnych dla osób młodych („30 minus”) i starszych („50 plus”) o łącznej wartości co najmniej 100 mln zł.
<ul style="list-style-type: none"> • praca nierejestrowana
Brak działania
<ul style="list-style-type: none"> • zachęty dla starszych pracowników
Realizacja nowych zadań w ramach Programu <i>Solidarność Pokoleń. Działania dla zwiększenia aktywności zawodowej osób 50+</i> Zadania obejmują następujące obszary: <ul style="list-style-type: none"> • wspieranie kształcenia ustawicznego osób w wieku 50+, • wsparcie na rzecz osób zatrudnionych w wieku 50+, • działania na rzecz integracji społecznej osób w wieku 50+, • aktywizacja zawodowa osób w wieku 50+, w tym z uwzględnieniem osób niepełnosprawnych, • promocja przedsiębiorczości wśród osób w wieku 45 i więcej lat, wydłużenie efektywnego wieku emerytalnego.

<ul style="list-style-type: none"> uczenie się przez całe życie
<p>Wdrożenie reformy kształcenia zawodowego mające na celu poprawę jego jakości i atrakcyjności oraz dostosowanie kształcenia do rynku pracy.</p> <p>Ustawa z dn. 19 września 2011 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. nr 205, poz. 1206) – ustawa wejdzie w życie we wrześniu 2012 r.</p> <p>Przyjęcie nowych lub nowelizacja istniejących aktów wykonawczych, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenia w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach, - rozporządzenia w sprawie egzaminów eksternistycznych, - rozporządzenia w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych, - rozporządzenia w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (w zakresie egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie). <p>Przewidywany termin wejścia w życie ww. rozporządzeń: 1 września 2012 r.</p>
<ul style="list-style-type: none"> nizsze opodatkowanie pracy
<p>Kontynuacja polityki redukcji kosztów pracy poprzez utrzymanie obniżonej składki rentowej na poziomie 8% (obniżka z 13%).</p>
<ul style="list-style-type: none"> udział drugich żywicieli rodziny
<p>Uruchomienie programu „Maluch” na 2012 r. – zapewnienie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Planowane przeznaczenie na program 40 mln zł w 2012 r., co powinno spowodować wzrost liczby miejsc w instytucjach opieki nad małymi dziećmi o ok. 10 tys w latach 2012-2013.</p>
<p>Opłacanie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych składek na ubezpieczenie społeczne za ok. 10 tys niań.</p>

Zwiększenie stabilności finansów publicznych:

<ul style="list-style-type: none"> poprawa sytuacji demograficznej i dostosowanie do niej systemów emerytalnych
<p>Zmiany w systemie emerytalnym grup uprzywilejowanych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • służby mundurowe: dla wступujących do służby wprowadzenie wieku emerytalnego – 55 lat, staż służby – 25 lat, <p>Projekt ustawy emerytalnej służb mundurowych (planowane przyjęcie przez rząd - I półrocze 2012 r.).</p> <ul style="list-style-type: none"> • górnictwo: utrzymanie przywilejów wyłącznie dla pracujących bezpośrednio przy wydobywaniu. • duchowni: odnośnie do części finansowanej przez państwo z Funduszu Kościelnego, planowane jest włączenie duchownych do powszechnego systemu. <p>(i) Założenia do projektu ustawy o zmianie ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania oraz niektórych innych ustaw lub (ii) założenia do projektu ustawy o przejęciu przez państwo dóbr martwej ręki, poręczeniu proboszczom posiadania gospodarstw rolnych i utworzeniu Funduszu Kościelnego oraz niektórych innych ustaw (do końca 2012 r.)</p>
<ul style="list-style-type: none"> krajowe ramy fiskalne
<p>Wprowadzenie limitu deficytu podsektora samorządowego.</p> <p>Przyjęcie przez rząd w I kwartale 2012 r. projektu ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz innych ustaw.</p>
<ul style="list-style-type: none"> pozostałe działania na rzecz zwiększenia stabilności finansów publicznych
<p>Zmiany w opłatach eksploatacyjnych / podatkach od wydobywanych bogactw naturalnych, zwłaszcza miedzi i srebra . Nowe przepisy mają zapewnić państwu udział w zyskach wynikających z eksploatacji niektórych surowców naturalnych należących do państwa. Podstawą opodatkowania będzie ilość wydobytej miedzi oraz srebra. Kwotowe stawki podatkowe będą ustalane m.in. z uwzględnieniem cen ww. metali na rynkach światowych. Dochód budżetowy z tytułu tego podatku wyniesie w 2012 r. około 1,8 mld zł, zakładając, że ustawa wejdzie w życie w marcu 2012 r. Szacuje się, że w latach następnych dochody budżetowe z tytułu tego podatku będą wynosiły 2,2 mld rocznie.</p>
<p>Ograniczenie liczby osób uprawnionych do otrzymania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka. Tzw. becikowe będzie trafiać do rodzin uzyskujących roczne dochody poniżej 85 tys. zł. Projekt ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych został przyjęty przez rząd 27 marca 2012 r.</p>

Zamknięcie możliwości omijania podatku od dochodów kapitałowych przy lokatach bankowych od kwietnia 2012 r. na mocy tzw. ustawy o budżecie. W przypadku uzyskiwania przychodów z odsetek z kapitałów pieniężnych, w tym odsetek z lokat bankowych, zaokrąglanie podstawy opodatkowania i podatku z tego tytułu będzie następowało do pełnych groszy w górę. Rozwiązanie to pozwoli na pobór podatku w wysokości zbliżonej do nominalnej oraz wykluczy możliwość optymalizacji podatkowej przez podmioty świadczące usługi finansowe. Szacuje się, że dochód budżetowy z tytułu tej zmiany wyniesie około 380 mln zł rocznie (w 2012 r. proporcjonalnie mniej z uwagi na datę wejścia w życie przedmiotowej ustawy).

Wzmocnienie stabilności finansowej:

- **krajowe przepisy dotyczące reorganizacji kryzysowej banków i inne środki stabilizacji finansowej**

Wprowadzanie elementów nadzoru w oparciu o ryzyko do obecnego reżimu nadzoru nad rynkiem ubezpieczeniowym i emerytalnym w Polsce. Dyrektywa 2009/138/WE (Solvency II) reguluje nadzór ubezpieczeniowy w oparciu o ryzyko. Obecnie toczą się prace nad aktem implementującym -projektem założeń do projektu ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Załącznik nr 4 – Zestawienie zadań przewidzianych do realizacji w 2012/2013 roku

Zadanie 2012/2013	Resort odpowiedzialny	Cel strategii „Europa 2020” ¹⁸	Wykaz prac legislacyjnych RM na 2012	Zalecenie Rady UE	Warunek ex.ante ¹⁹	Uwagi
Infrastruktura dla wzrostu zrównoważonego						
1.1 Zarządzanie strategiczne						
Przyjęcie przez RM długookresowej i średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju	MAC/ MRR	-	X	-	wpisuje się w kilka warunków	
Przyjęcie przez RM 8 zintegrowanych strategii	KPRM/ wszystkie resorty	-	X	-	wpisuje się w kilka warunków	
Przyjęcie przez RM Planu działań Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, prowadzące do uporządkowania systemu polityki zagospodarowania przestrzennego	MRR	-	X	-	-	
1.2 Rozwój i modernizacja infrastruktury ochrony środowiska						
Opracowanie Strategicznego Planu Adaptacji do zmian klimatu	MŚ	3	-	-	5.1.	
Ochrona wartości przyrodniczych terenów użytkowanych rolniczo, poprzez wdrażanie działań rolnośrodowiskowych	MRiRW	3	-	-	-	
Przyjęcie przez RM rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przetargu na udzielenie koncesji na poszukiwanie lub rozpoznawanie węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złóż	MŚ	3	X	-	-	
Utrzymanie gruntów rolnych w Dobrej Kulturze Rolnej	MRiRW	3	-	-	-	
Przygotowanie założeń do projektu ustawy o	MŚ	3	X	-	-	

¹⁸ 1. cel w zakresie zatrudnienia, 2. cel w zakresie B+R, 3. cel w zakresie klimatu/energii, 4 cel w zakresie edukacji, 5. cel w zakresie ubóstwa

¹⁹ warunek ex-ante z załącznika IV do projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego objętych zakresem wspólnych ram strategicznych oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności, oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1083/2006 - KOM(2011) 615 wersja ostateczna

zmianie ustawy - Prawo wodne stanowiącej transpozycję dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r.						
Przygotowanie założeń do nowej ustawy Prawo Wodne	MŚ	3	-	X	6.1.	
Przyjęcie przez RM projektu ustawy o odpadach stanowiącej transpozycję dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów	MŚ	3	X	-	6.2.	
1.3 Rozwój i modernizacja infrastruktury transportowej						
Implementacja przepisów Dyrektywy 2010/40/UE Parlamentu i Rady UE 2010/40/UE z dnia 7 lipca 2010 r. w sprawie ram wdrażania inteligentnych systemów transportowych w obszarze transportu drogowego oraz interfejsów z innymi rodzajami transportu	MTBiGM	3	-	-	-	
Realizacja Programu Budowy Dróg Krajowych na lata 2011-2015	MTBiGM	1	-	-	7.1.	
Dofinansowanie przebudowy, budowy oraz remontów dróg gminnych i powiatowych w ramach programu wieloletniego pn. "Narodowy program dróg lokalnych - Etap II Bezpieczeństwo - Dostępność - Rozwój"	MAC	1	-	-	-	
Realizacja Wieloletniego Programu Inwestycji Kolejowych do roku 2013 z perspektywą do roku 2015	MTBiGM	1/3	-	X	7.2.	
1.4. Rozwój i modernizacja infrastruktury energetycznej						
Przyjęcie przez RM projektu ustawy o korytarzach przesyłowych	MG	3	X	X	4.1.	
Wspieranie tworzenia otoczenia prawnego dla wprowadzenia systemu inteligentnych sieci	MG	3	-	X	4.1.	
Uruchomienie oraz prowadzenie rejestrów sporządzanych świadectw charakterystyki energetycznej budynków oraz protokołów z przeprowadzanych inspekcji systemów ogrzewczych i klimatyzacji	MTBiGM	3	-	-	4.1.	

Wspieranie inwestycji w zakresie efektywności energetycznej przy zastosowaniu kredytów preferencyjnych oraz dotacji ze środków krajowych i europejskich, w tym w ramach ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów	MTBiGM	3	-	-	4.1.	
Przyjęcie przez RM założeń do ustawy o charakterystyce energetycznej budynków	MTBiGM	3	-	-	4.1.	
Wspieranie inwestycji w zakresie efektywności energetycznej w ramach działalności NFOŚiGW	MŚ					
Przyjęcie przez RM projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii	MG	3	-	-	4.2.	
Przyjęcie przez RM projektu nowelizacji ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych	MG	3	-	-	4.2.	
Prowadzenie działań legislacyjnych i pozalegisacyjnych mających na celu wzrost wytwarzania energii w niewielkich źródłach wykorzystujących lokalne zasoby	MG	3	-	-	4.2.	
Prowadzenie działań promocyjnych oraz prawnych zmierzających do zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii w Polsce	MG	3	-	-	4.2.	
Przyjęcie przez RM programu polskiej energetyki jądrowej	MG	3	X	-	-	
1.5. Rozwój i modernizacja infrastruktury teleinformatycznej i telekomunikacyjnej						
Opracowanie Narodowego Planu Szerokopasmowego, służący realizacji celów w zakresie dostępności i szybkości Internetu	MAC	2	-	-	2.1.	
Prowadzenie intensywnych działań zmierzających do pełnego wykorzystania środków UE na inwestycje w infrastrukturę i usługi szerokopasmowe	MRR	5	-	-	-	
Poprawa dostępu do Internetu	MRiRW	5	-	-	-	

szerokopasmowego na obszarach wiejskich						
Przyjęcie przez RM projektu ustawy o otwarciu zasobów publicznych	MAC	2	X	-	-	
Rozwijanie kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych – Cyfrowa Szkoła	MEN+MAC	2	X	-	-	
Realizacja Programu Wieloletniego Kultura+, Priorytetu „Digitalizacja” w zakresie digitalizacji i udostępnienia obiektów polskiego dziedzictwa kulturowego oraz rozbudowy infrastruktury służącej digitalizacji.	MKiDN	2	-	-	-	
Przyjęcie przez RM projektu nowelizacji ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną	MAC	2	X	-	-	
Budowa i wdrożenie elektronicznej platformy usług publicznych w zakresie ochrony zdrowia	MZ	2	-	-	-	
1.6. Rozwój i modernizacja infrastruktury B+R						
Opracowanie i aktualizacja mapy inwestycji w systemie szkolnictwa wyższego i nauki	MNiSW	2	-	X	-	
Opracowanie całościowej wizji finansowania budowy i utrzymania infrastruktury o znaczeniu krajowym i regionalnym oraz udziału w międzynarodowych projektach budowy i eksploatacji dużej infrastruktury badawczej w oparciu o Polską Mapę Drogową Infrastruktury Badawczej	MNiSW	2	-	-	1.1.	
Realizacja programu wspierania infrastruktury badawczej w ramach Funduszu Nauki i Technologii Polskiej	MNiSW	2	-	X	1.1.	
1.7. Rozwój i modernizacja infrastruktury społecznej						
Inwestycje w infrastrukturę ochrony zdrowia o znaczeniu ponadregionalnym – zadanie realizowane w ramach XII Priorytetu Programu	MZ	5	-	-	-	

Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko						
Inwestycje w infrastrukturę kultury o znaczeniu ponadregionalnym	MKiDN	5	-	-	-	
Realizacja programu "Radosna szkoła"	MEN	4	X	-	-	
Zwiększanie szans edukacyjnych uczniów poprzez wzmocnienie funkcji socjalnej szkoły i rozszerzenie dostępu do usług społecznych dla dzieci i młodzieży	MEN	4	-	-	-	
Rozbudowa i rozwój zintegrowanego systemu informacji turystycznej	MSiT	2	-	-	-	
Działania na rzecz poprawy dostępności i jakości świadczeń opieki zdrowotnej, skierowanych szczególnie do osób niesamodzielnych i starszych	MZ	5	-	-	8.4.	
Innowacyjność dla wzrostu inteligentnego						
2.1. Otoczenie prawno-instytucjonalne						
Opracowanie Programu Reformy Regulacji na lata 2012-2015	MG	2	X	X	3.1. i 8.2.	
Przyjęcie przez RM projektu ustawy o redukcji niektórych obciążeń administracyjnych w gospodarce	MG	2	X	X	3.1. i 8.2.	
Utworzenie systemu konsultacji społecznych on-line	MG	2	X	-	-	
Przyjęcie przez RM projektu ustawy o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów	MS	1	X	-	-	
Uchwalenie przez RM Planu Informatyzacji Państwa	MAC	2	X	-	2.1. i 2.2.	
Przyjęcie przez RM nowelizacji ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne	MAC	2	X	-	2.1. i 2.2.	
Upowszechnianie projektu Centralna Ewidencja	MG	2	-	-	8.2.	

i Informacja o Działalności Gospodarczej						
2.2. Dostęp do finansowania						
Opracowanie Programu Rozwoju Przedsiębiorstw	MG	2	-	-	3.1.	
Opracowanie założeń programu pomocowego w zakresie polityki II szansy	MG	2	X	-	-	
Opracowanie systemu preferencyjnego finansowania zwrotnego sektora małych i średnich przedsiębiorstw	MG	2	-	-	3.2.	
Realizacja działań w zakresie wspierania instytucji otoczenia biznesu świadczących usługi proinnowacyjne oraz ich sieci o znaczeniu ponadregionalnym	MG/PARP	2	-	-	-	
2.3. Nowe kierunki rozwoju innowacyjności						
Wdrażanie wyników projektu Foresight technologiczny przemysłu - InSight2030, wskazującego obszary (polskie rynki wiodące) i technologie o największym potencjale rozwoju w Polsce, w tym określenie inteligentnych specjalizacji na poziomie krajowym i regionalnym	MG	2	-	X	1.1.	
Wdrażanie wyników Narodowego Programu Foresight	MNiSW	2	-	X	1.1.	
Przygotowanie podstaw dla wdrożenia Systemu Weryfikacji Technologii Środowiskowych – ETV	MŚ	3	-	-	-	
Realizacja programu TOP 500 Innovators	MNiSW	2	-	X	-	
Realizacja programów w oparciu o Krajowy Program Badań przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w zakresie badań aplikacyjnych	MNiSW	2	-	X	1.1.	
Wdrażanie programu "Bon na innowacje" w zakresie rozwoju działalności badawczo-	MG/PARP	2	-	X	1.1.	

rozwojowej oraz innowacyjnej przedsiębiorstw						
Wdrażanie pakietu działań na rzecz zwiększania innowacyjności w sektorze nauki	MNiSW	2	-	X	-	
Przeprowadzenie projektu foresightu przemysłów kultury i przemysłów kreatywnych oraz rozpoczęcie wdrażania wyników foresightu	MKiDN	2	-	-	-	
Realizacja projektu szkoleniowo-doradczego "Powiązania kooperacyjne polskich przedsiębiorstw" skierowanego do przedstawicieli klastrów mającego na celu podniesienie ich wiedzy i kompetencji.	MG/PARP	2	-	X	-	
Realizacja działań wspierających rozwój powiązań kooperacyjnych o znaczeniu ponadregionalnym.	MG/PARP	2	-	X	-	
Kontynuowanie wdrażania reformy programowej kształcenia ogólnego	MEN	4	-	-	-	
Opracowanie i wdrożenie kompleksowego systemu pracy z uczniem zdolnym	MEN	4	-	-	-	
Doskonalenie systemu nadzoru pedagogicznego oraz modernizacja systemu doskonalenia nauczycieli	MEN	4	-	-	-	
Promowanie podejścia do Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw (ang. Corporate Social Responsibility, CSR) w oparciu o zarządzanie czynnikami środowiskowymi, społecznymi oraz z obszaru ładu korporacyjnego (ang. Enviromental, Social, governance, ESG)	MG	3	-	-	-	
Realizacja projektu „Społeczna Odpowiedzialność Biznesu”	MG/PARP	3	-	-	-	
Realizacja projektu „Zwiększanie konkurencyjności regionów poprzez społeczną odpowiedzialność biznesu (CSR)”	MG/PARP	3	-	-	-	

2.4. Kapitał intelektualny dla innowacyjności						
Realizacja projektów mających na celu poprawę kwalifikacji pracowników w ramach polityki na rzecz uczenia się przez całe życie (w tym "Poprawa wizerunku przedsiębiorców i promocja postaw przedsiębiorczych", „Rozwój zasobów ludzkich poprzez promowanie wiedzy, transfer i upowszechnianie innowacji”, "Kapitał intelektualny jako element wartości przedsiębiorstwa", „Inwestycja w kadry 3” wspierający wdrażanie w MMSP systemu zarządzania zasobami ludzkimi”, „Planowanie strategiczne w MMSP”, „Portal HR skierowany do MMSP”, „Rozwiązania jutra w HR”)	MG/MPiPS/PARP	2	-	X	9.3.	
Realizacja konkursu skierowanego do firm w zakresie zarządzania przedsiębiorstwem, zasobami ludzkimi, rozwoju umiejętności biznesowych i interpersonalnych.	MPiPS/ PARP	1	-	-	-	
Wdrażanie zasad finansowania szkolnictwa wyższego opartych o ocenę jakości	MNiSW	4	-	X	9.2.	
Opracowanie Programu Rozwoju Szkolnictwa Wyższego	MNiSW	4	-	X	9.2.	
2.5. Nauka bliżej gospodarki						
Opracowanie zasad ewaluacji jednostek naukowych przez KEJN	MNiSW	2	-	X	-	
Promowanie otwartości w dostępie do publikacji i naukowych baz danych, powstałych w wyniku prac badawczych finansowanych ze środków publicznych, przy wykorzystaniu technologii informacyjnych i komunikacyjnych	MNiSW	2	-	X	-	
Opracowanie Programu Rozwoju Nauki	MNiSW	2	-	X	-	
Realizacja konkursów na projekty w ramach Programu Badań Stosowanych, GRAF-TECH, INNOTECH	MNiSW	2	-	X	-	

Wsparcie uczestnictwa polskich podmiotów w Programach Ramowych UE	MNiSW	2	-	X	-	
Realizacja programu "Wsparcie na uzyskanie grantu" mającego na celu zwiększenie udziału MSP w międzynarodowych programach innowacyjnych	MG/PARP	2	-	X	3.1.	
Aktywność dla wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu						
3.1. Nowoczesny rynek pracy						
Włączenie „Perspektywy uczenia się przez całe życie” do Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego w formie aneksu	MEN	1	X	X	9.3.	
Przygotowanie Krajowych Ram Kwalifikacji, w tym Krajowego Rejestru Kwalifikacji w kształceniu i szkoleniu zawodowym oraz szkolnictwie wyższym	MEN	1	-	X	9.3.	
Przyjęcie przez parlament ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw, zakładającej stopniowe wydłużanie i zrównanie wieku emerytalnego kobiet i mężczyzn	MPiPS	1	X	X	-	
Opracowanie sprawnego systemu emerytalnego służb mundurowych, adekwatnego do postępujących zmian społeczno – gospodarczych	MSW	1	X	X	-	
Opracowanie koncepcji i przeprowadzenie kampanii informacyjno-promocyjnych służących aktywizacji osób w wieku 50+ na rynku pracy i zmianom w świadomości społecznej oraz zmianom postaw i wzrostowi aktywności zawodowej osób w wieku 50+	MPiPS	1	-	X	8.4.	
Realizacja projektu szkoleniowo-doradczego "Aktywny emeryt" dotyczącego utrzymania aktywności zawodowej pracowników w	MPiPS/ PARP	1	-	X	8.4.	

starszym wieku.						
Realizacja projektu szkoleniowo-doradczego "Z wiekiem na plus - szkolenia dla przedsiębiorców" wspierającego wdrażanie w firmach systemów zarządzania wiekiem.	MPiPS/ PARP	1	-	X	8.4.	
Realizacja programów specjalnych skierowanych do osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia	MPiPS	1	-	X	8.4.	
Realizacja programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH”	MPiPS	1	-	X	-	
Opłacanie składek (emerytalnej, rentowej, wypadkowej i zdrowotnej) za nianie sprawujące opiekę nad małymi dziećmi na podstawie umowy uaktywniającej	MPiPS	1	-	X	-	
Wspieranie rozwiązań na rzecz godzenia życia zawodowego i rodzinnego poprzez udzielanie wsparcia inicjatywom zwiększającym dostęp do różnych form opieki nad dziećmi umożliwiających rodzicom powrót do zatrudnienia	MPiPS	1	-	X	-	
Objęcie obowiązkiem szkolnym dzieci 6-letnich od 2014 roku	MEN	4	-	-	9.1.	
Zapewnienie powszechności i odpowiedniego poziomu wychowania przedszkolnego	MEN	1	-	X	-	
Wdrożenie projektu pilotażowego w zakresie aktywizacji osób do 30 roku życia oraz realizacja programów specjalnych skierowanych do osób bezrobotnych poniżej 30 roku życia	MPiPS	1	-	X	8.1	
Organizowanie przez Ochotnicze Hufce Pracy (OHP) usług pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej oraz szkoleń zawodowych dostosowanych do potrzeb osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w	MPiPS	1/5	-	X	8.1. i 8.3.	

tym zaliczających się do tzw. grupy „NEET”						
Zwiększenie dostępności usług rynku pracy poprzez rozwój i tworzenie przez OHP nowych jednostek świadczących usługi z tego zakresu w formie stacjonarnej	MPiPS	1	-	-	8.3.	
Przygotowanie i wdrożenie modernizacji kształcenia zawodowego	MEN	1	-	X	9.3.	
Realizacja projektu "Biznes dla edukacji" dotyczącego aktywizacji pracodawców na rzecz włączenia się w organizację edukacji formalnej i nieformalnej na wszystkich poziomach	PARP/ MPiPS	1	-	X	-	
Rozwój działań EURES i koordynacja udziału publicznych służb zatrudnienia w sieci EURES	MPiPS	1	-	-	8.3.	
Doskonalenie usług pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego i pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy, świadczonych przez publiczne służby zatrudnienia oraz indywidualnych planów działania dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy	MPiPS	1	-	-	8.3.	
Prowadzenie Centrum Informacyjno – Konsultacyjnego Służb Zatrudnienia „Zielona Linia”	MPiPS	1	-	-	8.3.	
Opracowanie internetowego systemu informacji edukacyjno-zawodowej	MEN	1	-	-	8.3.	
Monitorowanie efektywności polityki rynku pracy i integracji społecznej	MPiPS	1	-	-	8.3.	
Wdrażanie Narodowego Programu Wyrównywania Dostępności do Profilaktyki i Leczenia Chorób Układu Sercowo-Naczyniowego na lata 2010-2012 POLKARD	MZ	1	-	-	-	
Wdrażanie działań „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” oraz „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” w ramach	MRiRW	5	-	-	-	

PROW 2007-2013						
Wdrażanie podejścia Leader w ramach PROW 2007-2013	MRiRW	5	-	-	-	
Wdrażanie działań „Modernizacja gospodarstw rolnych” i „Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej”	MRiRW	5	-	-	-	
Opracowywanie i wdrażanie zmian prawnych dot. zatrudniania cudzoziemców, zapewniających możliwość elastycznego reagowania na potrzeby rynku pracy w różnych sektorach i zawodach	MPiPS	1/5	-	-	-	
3.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu						
Kontynuowanie programu budownictwa socjalnego i komunalnego oraz tworzenia mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych	MTBiGM	5	-	-	-	
Modyfikowanie programu społecznego budownictwa czynszowego i kontynuowanie programu	MTBiGM	5	-	-	-	
Racjonalizacja wykorzystania zasobu komunalnych mieszkań czynszowych	MTBiGM	5	-	-	-	
Realizacja programu „Aktywne Formy Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu na lata 2011 - 2015”	MPiPS	5	-	-	-	
Stworzenie infrastruktury wsparcia dla podmiotów ekonomii społecznej w wymiarze systemowym, instytucjonalnym, prawnym, finansowym i edukacyjnym	MPiPS	5	-	-	-	
Realizacja przez OHP projektu „Nowe perspektywy”	MPiPS	5	-	-	-	
Realizacja przez OHP projektu „Młodzieżowa Akademia Umiejętności 2”	MPiPS	5	-	-	-	
Subsydiowanie zatrudnienia osób	MPiPS	1	-	-	-	

niepełnosprawnych						
Refundacja obowiązkowych składek na ubezpieczenia społeczne osób niepełnosprawnych	MPiPS	1	-	-	-	
Zwiększanie szans na zatrudnienie osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy poprzez wsparcie w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych oraz uzyskaniu doświadczenia zawodowego w formach przewidzianych w przepisach o rehabilitacji zawodowej	MPiPS	1	-	-	-	
Przygotowanie dokumentu strategicznego dot. polskiej polityki integracji cudzoziemców – „Polska polityka integracji cudzoziemców - założenia i wytyczne”	MPiPS	5	-	-	-	
Przeprowadzenie szkoleń dla pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej w zakresie wdrażania wypracowanych standardów usług pomocy i integracji społecznej oferowanych przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej np. dla osób starszych, niepełnosprawnych, interwencji kryzysowej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie itd.	MPiPS	5	-	-	-	
Realizacja trzech programów z obszaru wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz finansowanie funkcjonowania ośrodków adopcyjnych	MPiPS	5	-	-	-	
Realizacja programu „Świetlica- Dzieci-Praca” na rzecz wsparcia dziecka i rodziny w gminie w latach 2011-2015.	MPiPS	5	-	-	-	